

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Ceturtais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 13 k-5, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017510, 67017505, fakss 67017673, e-pasts: ceturtais@lrvk.gov.lv

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
padomes priekšsēdētājam
ļ.cien. V.Andrējevas kundzei
Brīvības ielā 55, Rīgā, LV - 1010

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

14.12.2009.

Nr.5.1-2-5/2009

**Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projektos iekļauto
administratīvo izmaksu ekonomiskā pamatojuma un atbilstības
spēkā esošajām tarifu aprēķināšanas metodikām izvērtējums**

Saturs

Revīzijas juridiskais pamatojums	4
Revīzijas mērķis	4
Valsts kontroles revidentu atbildība	4
Revidējamās vienības atbildība	4
Revīzijas apjoms	4
Kopsavilkums	8
I Valsts regulējamie sabiedriskie pakalpojumi	8
<i>Elektroenerģijas tirdzniecība saistītajiem enerģijas lietotājiem (ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4 000 megavatstundu gadā)</i>	8
<i>Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana pārvadājumiem</i>	9
II Pašvaldību regulējamie sabiedriskie pakalpojumi	9
III Pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru likvidācija	11
IV Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas funkcijas	11
Revidējamās jomas īss raksturojums	12
Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	15
1. Valsts regulējamie sabiedriskie pakalpojumi	15
1.1. Elektroenerģijas tirdzniecība saistītajiem enerģijas lietotājiem (ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4 000 megavatstundu gadā)	16
1.1.1. Tarifa projekts un tā izvērtēšana Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā	16
1.1.2. Uz tirdzniecības pakalpojumu faktiski attiecinātās izmaksas	26
<i>Personāla un sociālās izmaksas</i>	27
<i>Transporta parka izmaksas</i>	28
<i>Reprezentācijas izmaksas</i>	29
1.2. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana pārvadājumiem	32
1.2.1. Tarifu projekts un tā izvērtēšana Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā	32
1.2.2. Uz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem faktiski attiecinātās izmaksas	35
<i>Personāla izmaksas</i>	35
<i>Reklāmas izdevumi</i>	36
<i>Konsultantu pakalpojumu izmaksas</i>	37
<i>Reprezentācijas izmaksas</i>	37
<i>Kursu, semināru un konferenču izmaksas</i>	37
<i>Transporta līdzekļu nomas izmaksas</i>	38
2. Pašvaldību regulējamie sabiedriskie pakalpojumi	39
2.1. Pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru faktiskā darbība tarifu projektu izvērtēšanā	40
2.2. Tarifa projektos iekļauto izmaksu pamatojums	48
3. Pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru likvidācija	57
4. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas funkcijas	58
<i>Elektronisko sakaru nozare</i>	58

PIELIKUMI:

- 1.pielikums – Sabiedrisko pakalpojumu veidi, kurus atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem¹ nepieciešams regulēt
- 2.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*
- 3.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*
- 4.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*
- 5.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*
- 6.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*
- 7.pielikums – *(Ierobežotas pieejamības informācija)*

¹ Ministru kabineta 03.07.2001. noteikumi Nr.297 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (spēkā līdz 14.07.2009.).

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 28.04.2009. revīzijas uzdevumu Nr.5.1-2-5/2009, veikta likumības revīzija „Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu ekonomiskā pamatojuma un atbilstības spēkā esošajām tarifu aprēķināšanas metodikām izvērtējums”.
2. Revīziju veica vecākā valsts revidente I.Cēsniece, valsts revidente L.Mikanovska un valsts revidente J.Vanadžiņa.

Revīzijas mērķis

3. Revīzijas mērķis bija izvērtēt:
 - 3.1. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk tekstā – Komisija) un pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru rīcības, apstiprinot tarifus, atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
 - 3.2. vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji tarifu projektos iekļauj ekonomiski pamatotas administratīvās izmaksas;
 - 3.3. tarifu aprēķināšanas metodikās iekļauto prasību atbilstību un pietiekamību tarifu projektos iekļauto izmaksu ekonomiskās pamatotības un lietderības izvērtēšanai.

Valsts kontroles revidentu atbildība

4. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojumu, kas balstīts uz revīzijas laikā gūtiem revīzijas pierādījumiem.

Revidējamās vienības atbildība

5. Komisija ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

6. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem.
7. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par administratīvo izmaksu iekļaušanas, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju sagatavotajos tarifa projektos, atbilstību metodikās noteiktajam, kā arī, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par Komisijas un pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru pārbaudi pietiekamību, izvērtējot komersantu iesniegtos tarifu projektus.
8. Revīzija veikta par Komisijas un pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru laika periodā no 01.01.2008. līdz 30.06.2009. izvērtētajiem un apstiprinātajiem tarifu projektiem. Revīzijas ietvaros apkopota un analizēta arī informācija par izlases apjomā iekļauto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju faktiskajām izmaksām pēc tarifu projekta apstiprināšanas Komisijā vai pašvaldību izveidotajā sabiedrisko pakalpojumu regulatorā.
9. Revīzijas ietvaros pārbaudes veiktas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā.
10. Izlases apjomā iekļauti šādi valsts regulējamo nozaru veidi:
 - 10.1. ***elektroenerģijas tirdzniecība jebkuriem enerģijas lietotājiem, ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4 000 megavattstundu gadā.*** Revīzijas ietvaros izlases veidā no trīs tarifu projektiem pārbaudīts viens – akciju sabiedrībai „Latvenergo” (vienotais reģistrācijas numurs 40003032949) apstiprinātais

- elektroenerģijas tirdzniecības diferencētais tarifs saistītajiem lietotājiem. Tarifs² spēkā no 01.04.2008.;
- 10.2. **publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja sniegtie pakalpojumi pārvadātājiem (sliežu ceļu izmantošana).** Revīzijas ietvaros pārbaudīta vienīgā minētajā valsts regulējamās nozares veidā – valsts akciju sabiedrībai „Latvijas dzelzceļš” (vienotais reģistrācijas numurs 40003032065) noteiktā maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem 2009.gadam. Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem³ spēkā no 01.01.2009.
11. Revīzijas izlases apjomā iekļautajos divos uzņēmumos pārbaudīta informācija par tarifu projektu sagatavošanu un administratīvajām izmaksām, kas iekļauti tarifa kopējos izdevumos. Revidentu konstatējumi ir balstīti uz uzņēmumu sniegto faktoloģisko informāciju.
12. Izlases veidā pārbaudīta informācija par tarifā iekļautajām un faktiskajām:
- 12.1. akciju sabiedrības „Latvenergo” atbalsta funkciju administratīvajām izmaksām:
- 12.1.1. personāla atalgojumam un sociālajām garantijām;
- 12.1.2. reprezentācijai;
- 12.1.3. transporta parkam;
- 12.2. valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” ģenerāldirekcijas administratīvajām izmaksām:
- 12.2.1. personāla atalgojumam un sociālajām garantijām;
- 12.2.2. komandējumiem;
- 12.2.3. konsultāciju pakalpojumiem;
- 12.2.4. reklāmai;
- 12.2.5. reprezentācijai;
- 12.2.6. kursiem, semināriem un konferencēm;
- 12.2.7. transporta līdzekļu nomai.
13. Revīzijā netika pārbaudīta, revīzijas apjomā iekļauto uzņēmumu, izmaksu attiecināšanas (*Activity Based Costing, ABC*) modulī ietverto resursu virzītāju lielumu (kurus izmanto netieši attiecināmo administratīvo izmaksu apjoma aprēķināšanai) noteikšanas pamatotība un atbilstība.
14. Revīzijas ietvaros pārbaudes veiktas piecos no 13 pašvaldību izveidotajiem sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem:
- 14.1. Jelgavas reģionālajā sabiedrisko pakalpojumu regulatorā;
- 14.2. Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatorā;
- 14.3. Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatorā;
- 14.4. Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatorā;
- 14.5. Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatorā.
15. Revidentu konstatējumi ir balstīti uz pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru sniegto faktoloģisko informāciju.
16. Izlases apjomā iekļautas šādas pašvaldību regulējamās nozares:

² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 20.02.2008. lēmums Nr.52 (protokols Nr.6, 5.punkts) „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības diferencētajiem tarifiem saistītajiem lietotājiem”.

³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 28.11.2008. lēmums Nr.451 (protokols Nr.45, 1.punkts) „Par maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem 2009.gadam noteikšanu”.

- 16.1. **sadzīves atkritumu apsaimniekošana.** Revīzijas ietvaros no 92 tarifu projektiem izlases veidā pārbaudīti astoņi tarifu projekti, tajā skaitā:
- 16.1.1. Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs:
- 16.1.1.1. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Liepājas RAS” (vienotais reģistrācijas numurs 42103023090) sadzīves atkritumu apsaimniekošanai. Tarifs⁴ spēkā no 30.12.2007.;
- 16.1.1.2. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Jumis” (vienotais reģistrācijas numurs 40103032305) sadzīves atkritumu apsaimniekošanai. Tarifs⁵ spēkā no 28.02.2008.;
- 16.1.1.3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” (vienotais reģistrācijas numurs 56103000221) sadzīves atkritumu apsaimniekošanai un apglabāšanai. Tarifs⁶ spēkā no 24.12.2008.;
- 16.1.2. Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs:
- 16.1.2.1. Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūrai „Carnikavas komunālserviss” sadzīves atkritumu savākšanai un izvešanai. Tarifs⁷ spēkā no 01.03.2008.;
- 16.1.2.2. pašvaldības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” (vienotais reģistrācijas numurs 40003708356) sadzīves atkritumu apsaimniekošanai. Tarifs⁸ spēkā no 01.05.2008.;
- 16.1.2.3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ragn – Sells” (vienotais reģistrācijas numurs 40003554635) sadzīves atkritumu savākšanai un apglabāšanai. Tarifs⁹ spēkā no 01.10.2008.;
- 16.1.2.4. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Kurzemes ainava” (vienotais reģistrācijas numurs 40003397793) sadzīves atkritumu noglabāšanai un sadzīves atkritumu noglabāšanai, savākšanai, pārvadāšanai un apglabāšanai. Tarifs¹⁰ spēkā no 01.01.2009.;
- 16.1.3. Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Jumis” (vienotais reģistrācijas numurs 40103032305) sadzīves atkritumu savākšanai un pārvešanai uz poligonu bez apglabāšanas. Tarifs¹¹ spēkā no 01.10.2005.;
- 16.2. **siltumapgāde, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija.** Revīzijas ietvaros no 348 tarifu projektiem izlases veidā pārbaudīti deviņi tarifu projekti, tajā skaitā:

⁴ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 29.11.2007. lēmums Nr.273 (protokols Nr.89, 1.§) „Par SIA „Liepājas RAS” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu”.

⁵ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.01.2008. lēmums Nr.282 (protokols Nr.91, 1.§) „Par SIA „Jumis” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu”.

⁶ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.11.2008. lēmums Nr.360 (protokols Nr.102, 8.§) „Par SIA „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu”.

⁷ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 29.01.2008. sēdes protokols Nr.1.1.2./08-01, 1.1.§.

⁸ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.03.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-04, 1.4.§.

⁹ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 26.08.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-10, 1.4.§.

¹⁰ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.11.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-15, 2.1.§.

¹¹ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2005. sēdes protokola Nr.8 (36) 12.§ „Par Siguldas pilsētas SIA „Jumis” iesniegto sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas tarifa projektu”.

- 16.2.1. Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs siltumapgādei, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija:
- 16.2.1.1. Latvijas Lauksaimniecības universitātei (vienotais reģistrācijas numurs 2841101568). Tarifs¹² spēkā no 01.10.2008.;
- 16.2.1.2. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Fortum Jelgava” (vienotais reģistrācijas numurs 50003549231). Tarifs¹³ spēkā no 15.10.2008.;
- 16.2.1.3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Dobeles enerģija” (vienotais reģistrācijas numurs 45103002039). Tarifs¹⁴ spēkā no 01.11.2008.;
- 16.2.2. Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Salaspils siltums” (vienotais reģistrācijas numurs 40003310183) siltumapgādei, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija. Tarifs¹⁵ spēkā no 01.09.2008.;
- 16.2.3. Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātie divi tarifi Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūrai „Carnikavas komunālserviss” siltumapgādei, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija. Pirmais tarifs¹⁶ bija spēkā no 01.06.2008., otrais tarifs¹⁷ - no 10.10.2008.;
- 16.2.4. Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs:
- 16.2.4.1. akciju sabiedrībai „Sadales tīkls” (vienotais reģistrācijas numurs 40003857687) siltumapgādei (kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija) Smiltenes pagastā un Aiviekstē. Tarifs¹⁸ spēkā no 01.09.2008.;
- 16.2.4.2. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” (vienotais reģistrācijas numurs 40003004220) siltumapgādei (kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija) Kocēnu pagasta Brandeļos. Tarifs¹⁹ spēkā no 01.10.2008.;
- 16.2.4.3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „CB” (vienotais reģistrācijas numurs 40003001934) siltumapgādei (kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija) Cēsu pilsētā. Tarifs²⁰ spēkā no 10.04.2009.

¹² Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2008. lēmums Nr.18 (protokols Nr.11 (115), 1.§) „Par Latvijas Lauksaimniecības universitātes diferencēto siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu”.

¹³ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 10.09.2008. lēmums Nr.20 (protokols Nr.12 (116), 2.§) „Par SIA „Fortum Jelgava” siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu”.

¹⁴ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.09.2008. lēmums Nr.24 (protokols Nr.13 (117), 3.§) „Par SIA „Dobeles enerģija” siltumenerģijas diferencēto tarifu apstiprināšanu”.

¹⁵ Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.07.2008. lēmums Nr.07/2008 (protokols Nr.8-07/2008, 1.punkts).

¹⁶ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 15.04.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-05, 1.6.§.

¹⁷ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 05.09.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-11, 1.1.§.

¹⁸ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 25.07.2008. sēdes protokola Nr.6 (71) 3.§ „Par AS „Sadales tīkls” iesniegtajiem siltumenerģijas tarifu projektiem”.

¹⁹ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 25.08.2008. sēdes protokola Nr.7 (72) 4.§ „Par SIA „VTU Valmiera” iesniegtajiem siltumenerģijas, ūdensapgādes un kanalizācijas tarifu projektiem Kocēnu pagasta Brandeļos”.

²⁰ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 05.03.2009. sēdes protokola Nr.3 (79) 1.§ „Atkārtoti par SIA „CB” iesniegto siltumenerģijas tarifu projektu Cēsu pilsētā”.

17. Revīzijas ietvaros izlases apjomā iekļautajos 14 sabiedrisko pakalpojumu sniedzējos (kuriem tarifus apstiprinājuši revīzijas izlasē iekļautie pieci pašvaldību izveidotie sabiedrisko pakalpojumu regulatori) pārbaudīta informācija par tarifu projektu sagatavošanu un administratīvajiem izdevumiem, kas iekļauti tarifa kopējos izdevumos. Revidentu konstatējumi ir balstīti uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju sniegto faktoloģisko informāciju.

Kopsavilkums

I Valsts regulējamie sabiedriskie pakalpojumi

Elektroenerģijas tirdzniecība saistītajiem enerģijas lietotājiem (ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4 000 megavattstundu gadā)

18. Komisijas izstrādātās un piemērotās elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas²¹ neparedz detalizētu tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu uzskaitījumu un ekonomiskās pamatotības pārbaudi, līdz ar to, metodiku piemērošanas rezultātā:
- 18.1. sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, sagatavojot sākotnējo tarifu projektu, pats izvēlas tarifu projektā iekļautos izmaksu posteņus, par kuriem sniegt pamatojumu Komisijai, kā arī pamatojuma detalizācijas pakāpi. Tarifu projekta izskatīšanas gaitā Komisija pieprasa papildu informāciju;
 - 18.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
 - 18.3. Komisija faktiski nevar izvērtēt uz pakalpojumu netieši attiecināmo atbalsta funkciju izmaksu pamatotību, ja Komisijai nav informācijas par akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu attiecināšanas modulī (*Activity Based Costing, ABC*) ietvertajiem, konkrētai funkcijai noteiktajiem izmaksu virzītāju lielumiem, kas tieši ietekmē uz pakalpojumu netieši attiecināmo atbalsta funkciju izmaksu aprēķināšanu un to apjomu.
19. Metodiku²² un Komisijas faktiskās rīcības tarifu projektu izvērtēšanā nepilnību rezultātā:
- 19.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
 - 19.2. nav iespējams pārliecināties, ka fiksētā peļņas procenta likme (kuru izmanto elektroenerģijas tirdzniecības komponentes peļņas aprēķināšanai) noteikta atbilstošā apmērā, jo Komisijas padome 24.10.2007. lēmumā²³ fiksēto peļņas procentu noteikusi 12%, izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes statistikas datus par komercdarbības finansiālajiem rādītājiem 2005.gadā;
 - 19.3. nav pietiekami izvērtēta tarifa projektā iekļauto akciju sabiedrības „Latvenergo” administratīvo izmaksu ekonomija.
20. Lai gan administratīvo izmaksu apmēra ietekme uz kopējo tarifu ir nebūtiska, tomēr, tādu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja administratīvo izmaksu, kuras nav tieši

²¹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

²² Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

²³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 24.10.2007. padomes lēmums Nr.456 (protokols Nr.41, 7.punkts) „Par fiksētā peļņas procenta elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumam noteikšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo””.

nepieciešamas pakalpojuma nodrošināšanai un nav samērīgas ar pakalpojuma saņēmēju ekonomisko stāvokli, iekļaušana tarifā nav pieļaujama. Revīzijā tika konstatēts, ka:

- 20.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 20.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 20.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 20.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana pārvadājumiem

- 21. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 21.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 21.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 21.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 21.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 22. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 23. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 23.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 23.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 23.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 23.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 23.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 23.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 24. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 24.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 24.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 24.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 24.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 24.1.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 24.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 24.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 24.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

II Pašvaldību regulējamie sabiedriskie pakalpojumi

- 25. Izlases apjomā ietvertajos, pašvaldību regulatoru apstiprinātajos, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifos iekļauto izmaksu vismaz Ls 89 918,25 apmērā neatbilstību sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikai²⁴, izraisa ne tikai pašvaldību regulatoru nepietiekami veiktā tarifu projektu izvērtēšana, bet arī pašas metodikas nepilnības, kura:
 - 25.1. nenosaka administratīvo izmaksu attiecināšanas principus gadījumiem, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs vienlaikus nodrošina vairākus sabiedriskos pakalpojumus vai nodarbojas ar citu komercdarbību;
 - 25.2. neparedz tādu, ar pakalpojuma sniegšanu saistītu izdevumu, kā uzņēmējdarbības riska nodevas, audita un bankas pakalpojumu izmaksu, iekļaušanu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifā.
- 26. Metodikas²⁵ izstrādē nav ievērota konsekvence, jo tarifu aprēķinā iekļaujamo izdevumu veidi siltumapgādes nozarei un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarei noteikti atšķirīgā detalizācijas pakāpē.

²⁴ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²⁵ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

27. Tarifu aprēķināšanas metodikas²⁶ kvalitāte un detalizācijas pakāpe tieši un būtiski ietekmē tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvaru un pamatotību, jo, pārbaudot administratīvo izmaksu īpatsvaru, 15 sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju noteiktajos tarifos, konstatēts, ka:
- 27.1. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē, kuras tarifu aprēķina metodika detalizēti nosaka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifā iekļaujamās izdevumu veidus, administratīvo izmaksu īpatsvars sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifos ir robežās no 17,3% līdz 21,6%;
- savukārt,
- 27.2. siltumapgādes nozarē, kuras tarifu aprēķina metodika nenosaka prasības tarifā iekļaujamajām administratīvajām izmaksām, administratīvo izmaksu īpatsvars sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifos ir robežās no 4,1% līdz 22,5%.
28. Tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvaru ietekmē arī sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja komercdarbības virzienu skaits, un metodikā²⁷, neparedzot administratīvo izmaksu attiecināšanas principus, gadījumiem, kad sabiedrisko pakalpojumu sniegšana ir tikai viens no komersanta darbības virzieniem, tiek radīta situācija, kad administratīvo izmaksu īpatsvars ir robežās no nulles līdz 27,3%, kas liecina par ekonomiski nepamatotu izmaksu iekļaušanu tarifos.
29. Tarifu projektu izvērtēšanā netika nodrošināta likumā²⁸ noteikto taisnīguma un vienlīdzības principu ievērošana un atšķirīgi un nepietiekami tika izvērtēti tarifu projektu ekonomiskais pamatojums, jo:
- 29.1. ārējie normatīvie akti²⁹ nenosaka tarifu projekta vērtēšanas kritērijus, izmaksas pamatojošo dokumentu veidus un paskaidrojumu detalizācijas pakāpi;
- 29.2. pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori atšķirīgi piemēroja likuma³⁰ terminu „tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojums”, piemēram, dažiem regulatoriem, pieņemot lēmumus par tarifu apstiprināšanu, tikai uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iesniegtā tarifu projekta pamata, dažiem regulatoriem – pieprasot un izvērtējot arī papildu informāciju.
30. Tarifu aprēķināšanas metodika³¹ rada iespēju sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem nākamajos tarifu projektos atkārtoti iekļaut, iepriekšējos tarifu projektos plānotos, bet neveiktos izdevumus, tādējādi, saņemot, nepamatoti lielākus ieņēmumus no sabiedrisko pakalpojumu lietotājiem. Piemēram, revīzijā konstatēts gadījums, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifu projektā paredzēja izdevumus jaunas štata vietas izveidei vai siltumtrases remontam, bet faktiski šos pasākumus neīstenoja.
31. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projekti siltumapgādes un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarēs netika pietiekami pamatoti, jo sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji:
- 31.1. pielietoja dažādus izmaksu prognozēšanas principus – pamatojoties gan uz dažādu iepriekšējo periodu faktiskajām izmaksām, gan plānotajām izmaksām;

²⁶ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²⁷ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²⁸ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pants.

²⁹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

³⁰ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmā daļa.

³¹ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

- 31.2. netiešās administratīvās izmaksas uz tarifu attiecināja, pamatojoties uz būtiski atšķirīgiem principiem – gan piemērojot procentu no administratīvo darbinieku algām, gan pamatojoties uz faktiskajām, iepriekšējo periodu izmaksām, kam pielietoja koeficientu, gan neattiecinot vispār;
- 31.3. tarifu projektos paskaidroja tikai tos izdevumu posteņus, kuriem tika plānots būtisks palielinājums vai nepaskaidroja vispār.
32. Trīs no pieciem revīzijas izlasē iekļautajiem pašvaldību regulatoriem nebija veikusi pietiekamas darbības, lai pilnībā izpildītu, likumā³² noteikto, pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru uzraudzības funkciju, nodrošinot, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju grāmatvedības uzskaitē tiktu kārtota atsevišķi katram sabiedriskā pakalpojuma veidam³³:
- 32.1. Latvijas Lauksaimniecības universitātes grāmatvedības uzskaitē, atsevišķi grāmatvedības uzskaites konti sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai un pārējai saimnieciskajai darbībai nebija izveidoti;
- 32.2. sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” grāmatvedības uzskaitē nodrošināja tikai ieņēmumu, ne izdevumu, nodalīšana pa sniegto pakalpojumu veidiem;
- 32.3. sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” grāmatvedības uzskaitē pa sabiedrisko pakalpojumu veidiem nebija nodalīta.

III Pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru likvidācija

33. Likumā³⁴ paredzot, ka pašvaldību regulatori tiek likvidēti līdz 31.12.2009., un vienlaikus paredzot, ka 2009.gada pārskats ir jā sagatavo pēc stāvokļa uz 31.10.2009., bet nenosakot pašvaldību likvidējamo sabiedrisko pakalpojumu regulatoru darbības finansēšanas mehānismu un avotus laika posmam no 31.10.2009. līdz 2009.gada pārskata iesniegšanai attiecīgajai pašvaldības domei (padomei), pastāv likvidējamo iestāžu saistību neatbilstošas uzraudzības gada pārskatā risks.

IV Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas funkcijas

34. Revidējamajā periodā Komisija nav noteikusi pieņemamā tarifa noteikšanas principus universālajam pakalpojumam, tādējādi, neīstenojot, likumā³⁵ noteikto funkciju. Komisija uzskata³⁶, ka bez likumā³⁷ paredzētā, Ministru kabineta noteiktā finansēšanas mehānisma, Komisija nevar izvērtēt samērīgu un pamatotu pieņemamā tarifa līmeni.
35. Par universālā pakalpojuma sniegšanu laika posmā no 2006.gada līdz 2008.gadam sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” (vienotais reģistrācijas numurs 40003052786) ir aprēķinājusi universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensāciju Ls 4 091 584,40 apmērā. Ministru kabineta noteikumu par universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu neesamība rada risku, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” varētu vērsties tiesā, lai panāktu izmaksu kompensācijas saņemšanu.
36. Lai gan sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” ir ieguvis radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības līdz 31.12.2013. televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā un laika periodā līdz 31.12.2013. komersantam var būt dominējošs stāvoklis zemes

³² Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmā daļa.

³³ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 26.panta otrā daļa.

³⁴ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 19. un 21.punkts.

³⁵ Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmā daļa.

³⁶ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomikas analīzes departamenta direktora 17.07.2009. Valsts kontrolei elektroniski iesniegtais skaidrojums un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 13.11.2009. vēstules Nr.1-2.30/4267 „Par Revīzijas ziņojuma projektu” Valsts kontrolei 1.pielikums „Komentāri par atsevišķiem Revīzijas ziņojuma projekta punktiem”.

³⁷ Elektronisko sakaru likuma 66.pants.

ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanā Latvijas Republikā, Komisija revidējamajā laika posmā nav veikusi zemes ciparu televīzijas raidīšanas tirgus analīzi un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” iespējamā dominējošā stāvokļa minētajā tirgū ietekmes uz efektīvu konkurenci izvērtējumu, lai lemtu par regulēšanas pasākumu piemērošanas nepieciešamību.

Revidējamās jomas īss raksturojums

37. Likuma³⁸ mērķis ir:
- 37.1. nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām;
 - 37.2. veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā.
38. Likums³⁹ paredz šādu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipu – sabiedriskos pakalpojumus regulē saskaņā ar likumu⁴⁰ izveidota sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde, kas darbojas neatkarīgi un patstāvīgi, izpildot likumā⁴¹ noteiktās funkcijas, pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem.
39. Saskaņā ar likumu⁴²:
- 39.1. valsts regulē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu kā komercdarbību šādās nozarēs:
 - 39.1.1. enerģētikā, izņemot siltumapgādi, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija;
 - 39.1.2. elektroniskajos sakaros;
 - 39.1.3. pasta nozarē;
 - 39.1.4. dzelzceļa transportā (tajā skaitā pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu);
 - 39.2. pašvaldības, izpildot vienu no likumā noteiktajām pastāvīgajām funkcijām – komunālo pakalpojumu organizēšanu iedzīvotājiem, savā administratīvajā teritorijā regulē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu kā komercdarbību šādās nozarēs:
 - 39.2.1. sadzīves atkritumu apglabāšanā atkritumu poligonos un izgāztuvēs;
 - 39.2.2. ūdensapgādē un kanalizācijā;
 - 39.2.3. siltumapgādē, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija.
40. Atbilstoši likumam⁴³ sabiedrisko pakalpojumu veidus, kuru sniegšanu nepieciešams regulēt:
- 40.1. valsts regulējamās nozarēs nosaka Ministru kabinets;
 - 40.2. pašvaldību regulējamās nozarēs nosaka attiecīgās pašvaldības saskaņā ar likumu⁴⁴ un citiem normatīvajiem aktiem.
41. Sabiedrisko pakalpojumu veidi, kurus atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem⁴⁵ nepieciešams regulēt, ir apkopoti 1.pielikumā.

³⁸ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pants.

³⁹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pants.

⁴⁰ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁴¹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁴² Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 2.panta otrā un trešā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.).

⁴³ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 2.panta ceturtnā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.).

⁴⁴ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁴⁵ Ministru kabineta 03.07.2001. noteikumi Nr.297 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (spēkā līdz 14.07.2009.).

42. Saskaņā ar likumu⁴⁶ sabiedrisko pakalpojumus regulējamās nozarēs regulē valsts vai pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde.
43. Atbilstoši likumam⁴⁷ sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde:
- 43.1. valsts regulējamās nozarēs ir – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, kas uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā valsts regulējamās nozarēs tiktu ievērots likums⁴⁸, kā arī attiecīgo valsts regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti;
 - 43.2. pašvaldību regulējamās nozarēs ir attiecīgās pašvaldības izveidota iestāde – regulators (turpmāk tekstā – pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators), kas sabiedriskos pakalpojumus pašvaldību regulējamās nozarēs regulē saskaņā ar likumiem⁴⁹. Pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var izveidot kopīgu pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru, kas darbojas uz attiecīgo pašvaldību apstiprināta nolikuma pamata.
44. 14.07.2009. stājās spēkā grozījumi⁵⁰ likumā⁵¹, kas nosaka, ka Komisijai līdz 01.11.2009. jāpārņem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru funkcijas.
45. Atbilstoši likumam⁵², regulatoram jāuzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots likums⁵³, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.
46. Saskaņā ar likumu⁵⁴ regulatoram jāpilda šādas funkcijas:
- 46.1. jāaizstāv lietotāju intereses un jāveicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstība;
 - 46.2. jānosaka tarifu aprēķināšanas metodika. Atbilstoši likumam⁵⁵ pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem nebija jānosaka tarifu aprēķināšanas metodikas;
 - 46.3. jānosaka tarifi, ja nozaru speciālie likumi neparedz citu tarifu noteikšanas kārtību;
 - 46.4. jālicencē sabiedrisko pakalpojumu sniegšana;
 - 46.5. jāveic strīdu iepriekšēju ārpustiesas izskatīšana;
 - 46.6. jāsekmē konkurence regulējamās nozarēs un jāuzrauga sabiedrisko pakalpojumu atbilstību licences nosacījumiem, noteiktām kvalitātes un vides aizsardzības prasībām, tehniskajiem noteikumiem, standartiem, kā arī līgumu noteikumiem;
 - 46.7. jāsniedz regulējamo nozaru atbildīgajām ministrijām pēc to pieprasījuma informācija un priekšlikumi par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas jautājumiem;
 - 46.8. jāinformē sabiedrība par savu un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbību sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā;
 - 46.9. jāpilda citas funkcijas, kas noteiktas nozares speciālajos likumos;
 - 46.10. no 14.07.2009. jāveic arī:

⁴⁶ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 6.panta pirmā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.).

⁴⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmā un otrā daļa un 8.pants (redakcija līdz 14.07.2009.).

⁴⁸ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁴⁹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un likums „Par pašvaldībām”.

⁵⁰ Grozījumu likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 26.punkts.

⁵¹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁵² Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmā daļa (redakcija no 15.07.2009.).

⁵³ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁵⁴ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.) un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 10. un 11.punkts (redakcija no 15.07.2009.).

⁵⁵ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.).

- 46.10.1. energoapgādes komersantu objektu un citu energoapgādes objektu ekspluatācijas kontrole atbilstoši enerģētikas nozares normatīvajiem aktiem;
- 46.10.2. hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma un ekspluatācijas atbilstības uzraudzība atbilstoši likumam „Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu”.
47. Tiesību aktu kopums attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas jomu ir vērtējams kā sarežģīts, jo to kopumā regulē 16 likumi un 23 Ministru kabineta noteikumi.
48. Saskaņā ar likumu⁵⁶ tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai lietotāju izdarītie tarifu maksājumi segtu sabiedrisko pakalpojumu izmaksas un nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti atbilstoši licences nosacījumiem tās termiņā, ja nozares speciālie likumi neparedz citus tarifu noteikšanas principus. Ja mainās rentabilitāti ietekmējošie faktori, Komisija var ierosināt tarifu pārskatīšanu.
49. Likums⁵⁷ nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam nav tiesības izmantot tarifu ieņēmumus, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar tā komercdarbību vai cita veida darbību, kura nav tieši saistīta ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, tai skaitā sponsorēšanu, ziedošanu vai labdarību.
50. Atbilstoši normatīvajā aktā⁵⁸ noteiktajam administrācijas izmaksās iekļauj ar tām saistītās:
- 50.1. personāla izmaksas;
 - 50.2. materiālu izmaksas;
 - 50.3. pamatlīdzekļu nolietojumu summas;
 - 50.4. nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu summas;
 - 50.5. citas ar tām saistītās izmaksas.
51. Skaidrojošās vārdnīcas⁵⁹ sniedz šādus skaidrojumus jēdzienam:
- 51.1. „administrācijas izmaksas” – ar uzņēmuma vadīšanu saistītās netiešās izmaksas, piemēram:
 - 51.1.1. administrācijas uzturēšanas izmaksas;
 - 51.1.2. biroja aprīkojuma izmaksas;
 - 51.1.3. komunālo pakalpojumu izmaksas;
 - 51.1.4. nepieciešamie līdzekļi komandējumiem, gada pārskatu sastādīšanai, revīzijām un citas tamlīdzīgas izmaksas;
 - 51.2. „administrācija” – administratīvās pārvaldes personas, amatpersonas, kas vada uzņēmumu, organizāciju vai iestādi.
52. Ar līdzīgu nozīmi kā administratīvās izmaksas tiek izmantots arī jēdziens „pārvaldes izmaksas”.
53. Skaidrojošās vārdnīcas⁶⁰ sniedz šādus skaidrojumus jēdzienam:
- 53.1. „pārvaldes izmaksas” – saistītas ar uzņēmuma pārvaldi, vadīšanu. Pārvaldes izmaksas ir pastāvīgo izmaksu daļa, kurā ietilpst:
 - 53.1.1. telefona, teleksa, faksa un pasta izmaksas;
 - 53.1.2. speciālās literatūras izmaksas;
 - 53.1.3. darbinieku izglītošanas izmaksas;

⁵⁶ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 20.pants.

⁵⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 27.panta otrā daļa.

⁵⁸ Gada pārskatu likuma 22.panta otrā daļa.

⁵⁹ „Ekonomikas un finanšu vārdnīca” (Apgāds „Norden AB”, 2003.gads) 11.lpp. un „Grāmatvedības jēdzienu skaidrojošā vārdnīca” (izdevniecība „Avots”, 2005.gads) 7.lpp.

⁶⁰ „Ekonomikas skaidrojošā vārdnīca” (Izdevniecība „Zinātne”, 2000.gads) 366.lpp.

- 53.1.4. pārvaldes automašīnu degvielas un apkopes izmaksas un citas izmaksas;
- 53.2. „pārvalde” – uzņēmuma struktūrvienība, kas veic uzņēmuma vadīšanu, kā arī vadīšanai nepieciešamās informācijas sagatavošanu, pētniecības darbus, saimniecisko darbību uzskaiti un kontroli.
54. Ņemot vērā iepriekš sniegtās definīcijas⁶¹ un likumu⁶² uz administratīvajām izmaksām būtu attiecināmas:
- 54.1. izmaksas darba algai un nodokļiem, tiem iestādes darbiniekiem, kas nodrošina iestādes/uzņēmuma darbību kopumā. Piemēram, iestādes/uzņēmuma vadītājs, sekretārs, grāmatvedības personāls, personāla daļas personāls, juridiskā dienesta personāls, lietvedības daļas personāls;
- 54.2. autotransporta, kas tieši nav iesaistīts ražošanas procesā (piemēram, iestādes/uzņēmuma vadītāja dienesta automašīnas), izmaksas, tajā skaitā izdevumi degvielai, apdrošināšanai, automašīnas nomas maksa, remonta un apkopes izdevumi un citi izdevumi;
- 54.3. iestādes/uzņēmuma darbinieku, kas nodrošina iestādes darbību kopumā:
- 54.3.1. komandējumu izmaksas;
- 54.3.2. kursu un semināru izmaksas;
- 54.3.3. izmantoto pamatlīdzekļu remonta un uzturēšanas izmaksas, kā arī nolietojuma un amortizācijas atskaitījumi;
- 54.3.4. izmantoto telpu uzturēšanas un remonta izmaksas, komunālie maksājumi;
- 54.4. dažādi reprezentācijas materiāli un izdevumi, kas nepieciešami, lai kopumā reprezentētu iestādes/uzņēmuma darbību;
- 54.5. citas tamlīdzīgas izmaksas.

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

1. Valsts regulējamie sabiedriskie pakalpojumi

Konstatējumi

55. Likums⁶³ nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu tarifus regulējamās nozarēs sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji aprēķina saskaņā ar noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku un iesniedz regulatoram aprēķināto tarifu projektus kopā ar tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.
56. Likums⁶⁴ neprecizē, kas likuma izpratnē ir tarifu veidojošo izmaksu pamatojums.
57. Likums⁶⁵ nosaka - ja iesniegtajos projektos tarifā nav aprēķināti likumā⁶⁶ noteiktajā kārtībā, Komisija 10 darbdienu laikā nosūta iesniedzējam motivētu noraidījumu.
58. Revidējamā periodā spēkā bija trīs Komisijas izstrādātās kārtības⁶⁷, kuras noteica, kā Komisija izvērtē saņemto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifa projektu

⁶¹ „Ekonomikas un finanšu vārdnīca” (Apgāds „Norden AB”, 2003.gads) 11.lpp. un „Grāmatvedības jēdzienu skaidrojošā vārdnīca” (Izdevniecība „Avots”, 2005.gads) 7.lpp. un „Ekonomikas skaidrojošā vārdnīca” (izdevniecība „Zinātne”, 2000.gads) 366.lpp.

⁶² Gada pārskatu likuma 22.panta otrā daļa.

⁶³ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmā daļa (redakcija līdz 14.07.2009.).

⁶⁴ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁶⁵ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta ceturtā daļa.

⁶⁶ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁶⁷ Kārtība, kādā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifa projektu (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpilddirektora 24.03.2005. rīkojumu Nr.45), Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 16.04.2008. kārtība Nr.2.06/10 (protokols Nr.15, 7.punkts) „Tarifu projekta izvērtēšanas kārtība” un 01.04.2009. kārtība Nr.2.06/4 (protokols Nr.12, 8.punkts) „Tarifu projekta izvērtēšanas kārtība”.

saskaņā ar likumu⁶⁸, attiecīgās nozares normatīvajiem aktiem un tarifu aprēķināšanas metodiku.

59. Kārtības⁶⁹ nosaka:
- 59.1. darbības, kādas veicamas attiecīgās nozares departamenta atbildīgajam darbiniekam, ja tarifu projekts:
 - 59.1.1. ir aprēķināts saskaņā ar nozarē noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku;
 - 59.1.2. nav aprēķināts saskaņā ar nozarē noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku;
 - 59.2. tarifu projekta izvērtēšanas procesu (ziņojums par tarifu projektu un tā sākotnējo vērtējumu, lēmums par nepieciešamās papildu informācijas pieprasīšanu, starpziņojuma sagatavošana, papildu saņemtās informācijas izvērtējums).
60. Komisija laika posmā no 01.04.2009. līdz 30.06.2009. nevienu lēmumu par tarifu projektu apstiprināšanu nebija pieņēmusi, līdz ar to revīzijas ietvaros nevarēja izvērtēt Komisijas faktisko darbību atbilstību no 01.04.2009. spēkā esošajai kārtībai⁷⁰.

1.1. Elektroenerģijas tirdzniecība saistītajiem enerģijas lietotājiem (ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4 000 megavatstundu gadā)

1.1.1. Tarifa projekts un tā izvērtēšana Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā

Konstatējumi

Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem

61. Atbilstoši likumam⁷¹:
- 61.1. elektroenerģijas tirdzniecība ir elektroenerģijas iepirkšana pārdošanai vai elektroenerģijas pārdošana elektroenerģijas lietotājiem;
 - 61.2. publiskais tirgotājs ir elektroenerģijas tirgotājs, kuram likumā⁷² un citos normatīvajos aktos ir noteikti īpaši pienākumi un kura licencē iekļautas speciālas prasības publiskā tirgotāja pienākumu izpildes nodrošināšanai.
62. Līdz 19.12.2007. spēkā bija Komisijas izstrādātā un 21.12.2005. apstiprinātā *Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem*⁷³. No 20.12.2007. spēkā ir cita *Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem*⁷⁴.

⁶⁸ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

⁶⁹ Kārtība, kādā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifa projektu (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpilddirektora 24.03.2005. rīkojumu Nr.45), Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 16.04.2008. kārtība Nr.2.06/10 (protokols Nr.15, 7.punkts) „Tarifu projekta izvērtēšanas kārtība” un 01.04.2009. kārtība Nr.2.06/4 (protokols Nr.12, 8.punkts) „Tarifu projekta izvērtēšanas kārtība”.

⁷⁰ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 01.04.2009. kārtība Nr.2.06/4 (protokols Nr.12, 8.punkts) „Tarifu projekta izvērtēšanas kārtība”.

⁷¹ Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 8. un 16.punkts.

⁷² Elektroenerģijas tirgus likums.

⁷³ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punkts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.).

⁷⁴ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

63. Akciju sabiedrība „Latvenergo” 31.10.2007. nosūtīja⁷⁵ Komisijai apstiprināšanai elektroenerģijas tirdzniecības diferencētā tarifa saistītajiem lietotājiem projektu no 01.01.2008.
64. Vairāk kā divus mēnešus pēc tarifa projekta iesniegšanas⁷⁶ akciju sabiedrība „Latvenergo” 09.01.2008. nosūtīja⁷⁷ Komisijai labojumus un papildinājumus elektroenerģijas tirdzniecības diferencētā tarifa saistītajiem lietotājiem projektā. Tarifa projekta labojumos un papildinājumos tirdzniecības pakalpojuma vidējā cena un līdz ar to arī izmaksas netika mainītas, kā arī netika sniegts papildu pamatojums vai skaidrojums par tirdzniecības pakalpojuma cenu veidojošajām izmaksām.
65. 12.12.2007. apstiprinātā metodika⁷⁸ nenoteica kārtību, kādā Komisija izvērtē tarifu projektus, kuri saņemti līdz jaunās metodikas spēkā stāšanās dienai.
66. Metodikas⁷⁹ noteica, ka:
- 66.1. tirgotājam (metodikas izpratnē publiskais tirgotājs vai sadales sistēmas operators, kura tīkliem ir pieslēgts mazāk nekā 100 000 lietotāju) precīzi un pārskatāmi jāatspoguļo katra regulējamā pakalpojuma izmaksas, iekļaujot tajās tikai ar regulējamo pakalpojumu saistītos aktīvus un darbības. Vienlaikus metodikas⁸⁰ noteica, ka tarifu aprēķinā iekļauj tikai tās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas efektīvai tirgotāja pakalpojuma sniegšanai;
 - 66.2. tirgotājs pielieto izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus un ieviešanu saskaņo ar Komisiju.
67. Metodikas⁸¹ nenosaka:
- 67.1. kādi skaidrojumi vai informācija (piemēram, par noslēgtajiem līgumiem, faktiskajiem izdevumiem iepriekšējos periodos) pakalpojumu sniedzējam

⁷⁵ Akciju sabiedrības „Latvenergo” 31.10.2007. vēstule Nr.01VL00-19/5192 „AS „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekts no 01.01.2008.” Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai.

⁷⁶ Akciju sabiedrības „Latvenergo” 31.10.2007. vēstule Nr.01VL00-19/5192 „AS „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekts no 01.01.2008.” Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai.

⁷⁷ Akciju sabiedrības „Latvenergo” 09.01.2008. vēstule Nr.01VL00-19/111 „AS „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta labojumi un papildinājumi” Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai.

⁷⁸ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

⁷⁹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 2.7.apakšpunkts, 4. un 5.punkts un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.) 2.5.apakšpunkts, 3. un 4.punkts.

⁸⁰ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 4.punkts un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.) 3.punkts.

⁸¹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

- jāiekļauj tarifu projekta aprēķinā vai tā paskaidrojumos, lai pamatotu, ka tarifu veidojošās izmaksas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un nepieciešamas efektīvai pakalpojuma sniegšanai;
- 67.2. prasības tarifu projekta aprēķinā vai tā paskaidrojumos iekļaujamo skaidrojumu un informācijas detalizācijas pakāpei;
- 67.3. kādu dokumentu kopijas (piemēram, noslēgtie līgumi, štatu saraksts) jāiesniedz vienlaikus ar tarifu projektu, lai pamatotu, ka tarifu veidojošās izmaksas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un nepieciešamas efektīvai pakalpojuma sniegšanai.
68. Komisija 13.10.2006. ir saskaņojusi akciju sabiedrības „Latvenergo” izstrādāto regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodiku⁸², kura nosaka:
- 68.1. izmaksu uzskaites, aprēķināšanas un attiecināšanas principus, lai nodrošinātu izmaksu noteikšanu un pārskatu sagatavošanu valsts regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem, tajā skaitā elektroenerģijas pārdošanai saistītajiem lietotājiem⁸³;
- 68.2. ka metodika pielietojama tarifu aprēķinu un atskaišu sagatavošanai⁸⁴;
- 68.3. ka korporatīvās vadības un atbalsta funkciju izmaksas tiek attiecinātas uz visiem regulētajiem pakalpojumu veidiem, saskaņā ar aktivitāšu uzskaites un attiecināšanas metodiku, kas parāda katras korporatīvās vadības un atbalsta funkcijas struktūrvienības ieguldījumu komercdarbības nodrošināšanā⁸⁵;
- 68.4. ka metodika balstīta uz struktūrvienību resursu attiecināšanu uz to veiktajām aktivitātēm, kuras, savukārt, tālāk tiek attiecinātas uz regulētajiem pakalpojumu veidiem, izmantojot izmaksu aprēķināšanas metodes (*Activity Based Costing, ABC*) principus. Aktivitātes un to attiecināšanas nosacījumi tiek precizēti katru gadu un pirms tarifa priekšlikumu sagatavošanas⁸⁶;
- 68.5. ka publiskā tirgotāja izmaksas tiek uzskaitītas atsevišķi no citām elektroenerģijas tirdzniecības izmaksām. Tirdzniecības virziena netiešās izmaksas, kas saistītas ar saistīto lietotāju apgādi ar elektroenerģiju, uz Publisko tirgotāju tiek attiecinātas saskaņā ar aktivitāšu uzskaites un attiecināšanas ABC (*Activity Based Costing*) metodiku⁸⁷.
69. Metodika⁸⁸ nosaka, ka uzņēmumā ieņēmumu un izmaksu uzskaitē jāorganizē uzņēmuma resursu plānošanas sistēmā pēc izmaksu centru principa kontu līmenī, nodrošinot uzskaiti pa regulējamiem pakalpojumu veidiem, kas tiek izmantota saimnieciskās darbības plānošanai, darījumu grāmatošanai un pārskatu veidošanai. Metodikas⁸⁹ pielikumos sniegts:

⁸² Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodika AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252).

⁸³ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 2.1.punkts un 2.1.4.apakšpunkts.

⁸⁴ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 2.2.punkts.

⁸⁵ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 4.1.punkts.

⁸⁶ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 4.2.punkts.

⁸⁷ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 6.6.punkts un 6.6.3.apakšpunkts.

⁸⁸ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 3.1.punkts.

⁸⁹ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodika AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252).

- 69.1. izmaksu centru (struktūrvienību) saraksts⁹⁰;
 - 69.2. produktu/pakalpojumu saraksts⁹¹;
 - 69.3. sabiedrības kā koncerna vienotais kontu plāns⁹²;
 - 69.4. izmaksu posteņu piesaiste kontiem⁹³.
70. Akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikā⁹⁴ un tarifa projektā⁹⁵ vai tā labojumos⁹⁶ nav norādīti uzņēmumu izdevumu attiecināšanas modulī (*Activity Based Costing, ABC*) ietvertie, konkrētie struktūrvienību aktivitātes resursu virzītāju lielumi vai to noteikšanas kritēriji, kas tieši ietekmē uz pakalpojumu netieši attiecināmo administratīvo izmaksu apjoma aprēķināšanu un attiecināšanu.
71. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
- 71.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 71.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 71.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
72. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
73. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
74. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
75. Komisija 03.09.2008. atzina⁹⁷ akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu attiecināšanas metodikas⁹⁸ pamatprincipus par saskaņotiem, nenosakot konkrētus, sabiedrības izdevumu attiecināšanas modulī (*Activity Based Costing, ABC*) ietveramus, resursu virzītāju lielumus struktūrvienību aktivitāšu attiecināšanai.

⁹⁰ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 1.pielikums „Izmaksu centri (IC)”.

⁹¹ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 2.pielikums „Produktu/pakalpojumu saraksts”.

⁹² Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 3.pielikums „AS „Latvenergo” koncerna kontu plāns”.

⁹³ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252) 4.pielikums „Izmaksu posteņu piesaiste kontiem”.

⁹⁴ Regulēto pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodika AS „Latvenergo” (saskaņota ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.10.2006. lēmumu Nr.252).

⁹⁵ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.).

⁹⁶ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta labojumu pamatojums” (datēts ar 09.01.2008.).

⁹⁷ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 03.09.2008. padomes lēmums Nr.279 (protokols Nr.33, 4.punkts) „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” regulējamo sabiedrisko pakalpojumu izmaksu attiecināšanas modeli”.

⁹⁸ Valsts regulējamās nozarēs regulēto sabiedrisko pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodika AS „Latvenergo”.

76. Atbilstoši akciju sabiedrības „Latvenergo” sniegtajai informācijai⁹⁹ resursu virzītāji ir mainīgi un tie ir atkarīgi no sniegtā pakalpojuma apjoma katrā gadā.
77. Metodikas¹⁰⁰ nosaka, ka pēc tirgotāja pieprasījuma pirms tarifu projekta iesniegšanas Komisija nosaka fiksētu peļņas procentu tirdzniecības pakalpojumam.
78. Metodikas¹⁰¹ nenosaka kārtību, kādā aprēķināms un nosakāms fiksētais peļņas procents tirdzniecības pakalpojumam. Revidējamā periodā Komisija nebija izstrādājusi un apstiprinājusi citus normatīvos aktus, kas noteiktu fiksētā peļņas procenta tirdzniecības pakalpojumam:
- 78.1. aprēķināšanas un noteikšanas kārtību;
- 78.2. procenta noteikšanai izmantojamo informāciju un datus.
79. Atbilstoši Komisijas padomes 24.10.2007. lēmumā¹⁰² sniegtajai informācijai:
- 79.1. Komisija konstatējusi, ka saskaņā ar:
- 79.1.1. Centrālās statistikas pārvaldes apkopotajiem statistikas datiem par komercdarbības finansiālajiem rādītājiem 2005.gadā, vidējā izmaksu rentabilitāte (ko aprēķina kā bruto peļņas vai zaudējumu attiecību pret pārdotās produkcijas ražošanas izmaksām) tautsaimniecībā bija 16,5%, bet elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē – 12,3%;
- 79.1.2. akciju sabiedrības „Latvenergo” iesniegto papildu informāciju, 2006.gadā faktiski elektroenerģijas tirdzniecības peļņas vai zaudējumu aprēķins uzrāda zaudējumus;
- 79.2. Komisija secinājusi, ka, lai nodrošinātu iespēju piegādāt elektroenerģiju visiem saistītajiem lietotājiem visā Latvijas teritorijā saskaņā ar likumu¹⁰³ un uzturētu elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanā iesaistīto resursu atdevi atbilstoši nozares vidējai rentabilitātei, tirdzniecības pakalpojuma peļņas procenta novērtējums ir 12%;
- 79.3. fiksētais peļņas procents tirdzniecības pakalpojumam noteikts 12% apmērā no tirdzniecības pakalpojuma izmaksām.
80. Metodika¹⁰⁴ nosaka, ka tarifi jāaprēķina, pamatojoties uz:
- 80.1. noteiktajiem pārvades un sadales sistēmu pakalpojumu tarifiem;

⁹⁹ Akciju sabiedrības „Latvenergo” 25.11.2009. Valsts kontrolei elektroniski iesniegtais skaidrojums „AS „Latvenergo” sagatavotie ieteikumi un labojumi par izvilkumu no precizētā revīzijas ziņojuma projekta „Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu ekonomiskā pamatojuma un atbilstības spēkā esošajām tarifu aprēķināšanas metodikām izvērtējums””.

¹⁰⁰ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 7.punkts un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.) 5.punkts.

¹⁰¹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

¹⁰² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 24.10.2007. lēmums Nr.456 (protokols Nr.41, 7.punkts) „Par fiksētā peļņas procenta elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumam noteikšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo””.

¹⁰³ Elektroenerģijas tirgus likuma 33.panta otrās daļas 1.punkts.

¹⁰⁴ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 13.punkts un 30.1.apakšpunkts.

- 80.2. prognozēto elektroenerģijas iepirkuma cenu, kuru veido;
- 80.2.1. elektroenerģijas tirgū iepirtās elektroenerģijas vidējā cena, tai skaitā importētās elektroenerģijas vidējā iepirkuma cena;
- 80.2.2. obligātā iepirkuma komponente, kas elektroenerģijas iepirkuma vidējā cenā iekļauta proporcionāli saistīto lietotāju elektroenerģijas patēriņam;
- 80.3. ekonomiski pamatotām tirdzniecības pakalpojuma izmaksām.
81. Atbilstoši akciju sabiedrības „Latvenergo” 31.10.2007. tarifu projektam¹⁰⁵ tirdzniecības pakalpojuma komponente veido 1,6% no kopējā tarifa. No tirdzniecības pakalpojuma komponentes 20,4% (kas ir 0,3% no kopējā tarifa) veido netieši attiecinātās atbalsta funkciju izmaksas, no tām administratīvās izmaksas veido 0,16% no kopējā tarifa.
82. Akciju sabiedrības „Latvenergo” 09.01.2008. iesniegtajos labojumos un papildinājumos tarifu projektam¹⁰⁶ tirdzniecības pakalpojuma izmaksas nav mainītas.
83. Saskaņā ar Komisijas 21.12.2005. metodiku¹⁰⁷:
- 83.1. tirdzniecības pakalpojums ir:
- 83.1.1. rēķinu izrakstīšana;
- 83.1.2. maksājumu iekasēšana un apstrāde;
- 83.1.3. mārketingu un citas darbības, kas saistītas ar elektroenerģijas pārdošanu saistītajiem lietotājiem;
- 83.2. tirdzniecības pakalpojuma cena ir tirdzniecības uzcenojums, kas sedz tirdzniecības pakalpojuma izmaksas un fiksētu peļņas komponenti, kuru aprēķina kā fiksētu procentu no kopējām tirdzniecības izmaksām;
- 83.3. tirdzniecības pakalpojuma cenu veido:
- 83.3.1. rēķinu un maksājumu apstrādes izmaksas;
- 83.3.2. mārketinga izdevumi;
- 83.4. aprēķinot tirdzniecības pakalpojuma vidējo cenu uz vienu kilovatstundu (kWh), tirdzniecības pakalpojuma izmaksām jāpieskaita arī peļņa, kura noteikta atbilstoši Komisijas apstiprinātajam fiksētās peļņas procentam.
84. Komisijas 12.12.2007. apstiprinātā metodika¹⁰⁸:
- 84.1. paplašina termina *tirdzniecības pakalpojums* skaidrojumu papildus nosakot, ka tirdzniecības pakalpojums ir arī elektroenerģijas iepirkšanas administrēšana un citas darbības, kas saistītas ar elektroenerģijas iepirkšanu un pārdošanu saistītajiem lietotājiem;
- 84.2. paredz arī jaunu tirdzniecības pakalpojuma cenu veidojošo izmaksu komponenti – elektroenerģijas iepirkuma administrēšanas izmaksas.

¹⁰⁵ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.) 3.1.sadaļa „Vidējā elektroenerģijas iepirkuma cena”, 3.2.sadaļa „Sistēmas pakalpojumi” un 3.3.sadaļa „Tirdzniecības pakalpojuma cena”.

¹⁰⁶ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta labojumu pamatojums” (datēts ar 09.01.2008.) 3.sadaļa „Tarifu veidojošās komponentes”.

¹⁰⁷ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 2.5. un 2.6.apakšpunkts un 26. un 27.punkts.

¹⁰⁸ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.) 2.4.apakšpunkts un 17.punkts.

85. Abas metodikas¹⁰⁹ nosaka, ka tirdzniecības pakalpojuma izmaksas ietver šādas pozīcijas:
- 85.1. personāla un sociālās izmaksas;
 - 85.2. pārējās saimnieciskās darbības izmaksas;
 - 85.3. nekustamā īpašuma nodokli;
 - 85.4. uzņēmuma ienākuma nodokli;
 - 85.5. pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības nolietojumu.
86. Metodikas¹¹⁰ neparedz citas tirdzniecības pakalpojuma cenu veidojošas izmaksu pozīcijas.
87. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
- 87.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
 - 87.1.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.5. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.6. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.7. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.8. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.1.9. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 87.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
88. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
- 88.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 88.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 88.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***
89. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
- 89.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 89.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 89.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 89.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 89.5. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***

Tirdzniecības pakalpojuma cenā iekļauto personāla un sociālo izmaksu izvērtējums

90. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
- 90.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 90.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
 - 90.2.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 90.2.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija).***

¹⁰⁹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) 28.punkts un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.) 19.punkts.

¹¹⁰ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

91. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
- 91.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
- 91.1.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 91.1.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 91.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
- 91.2.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 91.2.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 91.2.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
- 91.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

(Ierobežotas pieejamības informācija) 1.tabula

(Ls)

Rādītājs	2006.gada faktiskās izmaksas	2007.gada sagaidāmās izmaksas	2008.gada plānotās izmaksas	Starpība			
				2008.gads/ 2007.gadu		2008.gads/ 2006.gadu	
				Ls	%	Ls	%

92. Tarifu projektā¹¹¹ nav sniegta informācija par publiskā tirgotāja funkcijas veikšanā iesaistīto darbinieku skaitu, tā pieaugumu par 7% saistībā ar elektroenerģijas tirdzniecības virziena attīstību. Arī citās tarifa projekta¹¹² sadaļās nav iekļauta cita papildu informācija saistībā ar darbinieku skaitu un tarifu aprēķinā iekļautajiem plānotajiem atlīdzības izmaksu veidiem un apjomiem, nav sniegta informācija par izmaksu apjomu, kas plānots darbinieku mēnešalgām, dažādām piemaksām, prēmijām un motivēšanas shēmām.
93. Personāla izmaksas veido 0,18% no kopējām elektroenerģijas tarifa izmaksām. Papildus atšifrējums par personāla izmaksām tarifu projektā¹¹³ netika iekļauts, jo sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifu projektā iekļāva skaidrojošos materiālus tikai par būtiskajiem izmaksu posteņiem.
94. Pēc Komisijas pieprasījuma¹¹⁴ akciju sabiedrība „Latvenergo” iesniedza¹¹⁵:
- 94.1. papildu informāciju par sabiedrības personāla skaitu un izmaksām par 2007.gada faktu un 2008.gada plānu, norādot:
- 94.1.1. personāla skaita un izmaksu sadalījumu pa darbības virzieniem un atkarīgajām sabiedrībām;
- 94.1.2. personāla izmaksu sadalījumu atbilstoši sabiedrības koplīgumā minētajām pozīcijām;
- 94.2. akciju sabiedrības „Latvenergo” 2002.gada darba koplīgumu.
95. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

¹¹¹ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.).

¹¹² Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.).

¹¹³ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.).

¹¹⁴ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 14.02.2008. vēstule Nr.2-2.83/520 „Par papildu informāciju” akciju sabiedrībai „Latvenergo”.

¹¹⁵ Akciju sabiedrības „Latvenergo” 18.02.2008. vēstules Nr.01VL00-19/1007 „Par papildu informāciju” Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai 2.pielikums „AS „Latvenergo” personāla skaita un izmaksu sadalījums pa darbības virzieniem un atkarīgajām sabiedrībām” un 3.pielikums „Valsts akciju sabiedrības „Latvenergo” darba koplīgums (datēts ar 2002.gadu)”.

96. Komisijas izpildinstitūcijas sagatavotajos un komisijas padomei iesniegtajos materiālos¹¹⁶ (kuri iesniegti Komisijas padomei lēmuma pieņemšanai par tarifa apstiprināšanu vai noraidīšanu) Ekonomiskās analīzes departaments ir veicis salīdzinājumu, kura rezultātā secinājis, ka personāla izmaksas ir viena no izmaksu pozīcijām ar salīdzinoši lielu pieaugumu, taču materiālos¹¹⁷ nav iekļauts vērtējums par personāla skaita izmaiņām, personāla un sociālo izmaksu salīdzinājuma rezultātiem, materiālos nav iekļauta arī informācija par personāla izmaksu apmēra atbilstību pakalpojuma nodrošināšanai.
97. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

(Ierobežotas pieejamības informācija) 2.tabula

(Ls)

Rādītājs	Tarifu projekts		Papildu informācija		Starpība papildu informācija/projektu	
	2007.gada sagaidāmās izmaksas	2008.gada plānotās izmaksas	2007.gada fakts	2008.gada budžets	2007.gads	2008.gads

98. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
99. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

¹¹⁶ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 10.01.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 16.01.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem precizēto projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) un 19.02.2008. „Skaidrojums saistībā ar 13.02.2008. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes sēdē uzdotajiem jautājumiem” (papildu informācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. un 20.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”).

¹¹⁷ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 10.01.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 16.01.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem precizēto projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) un 19.02.2008. „Skaidrojums saistībā ar 13.02.2008. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes sēdē uzdotajiem jautājumiem” (papildu informācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. un 20.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”).

100. Izvērtējot, Komisijas padomei iesniegtajos, izpildinstitūcijas sagatavotajos četros materiālos¹¹⁸ esošo informāciju par tarifu projektā¹¹⁹ iekļauto informāciju un skaidrojumiem par personāla un sociālajām izmaksām, konstatēts, ka materiālos:
- 100.1. pēc būtības iekļauta akciju sabiedrības „Latvenergo” tarifu projektā¹²⁰ sniegtās informācijas un skaidrojumu kopija;
 - 100.2. nav iekļauts izpildinstitūcijas Ekonomiskās analīzes departamenta vērtējums vai secinājumi;
 - 100.3. tikai vienā gadījumā¹²¹ secināts, ka:
 - 100.3.1. personāla izmaksas ir viena no izmaksu pozīcijām ar salīdzinoši lielu pieaugumu;
 - 100.3.2. 2008.gada budžetā salīdzinoši liels personāla izmaksu apmērs (rēķinot uz vienu darbinieku) plānots atbalsta funkcijām, informācijas tehnoloģiju virzienam, ražošanai un akciju sabiedrībai „Augstspriegumu tīkls”, taču analīzē¹²² nav iekļauta informācija, kas pamato departamenta izdarīto secinājumu;
 - 100.4. iekļauta departamenta apkopotā informācija par personāla izmaksām (ieskaitot sociālās apdrošināšanas izmaksas) vidēji uz vienu darbinieku koncernā kopumā un dažādās akciju sabiedrības „Latvenergo” struktūrvienībās un meitas uzņēmumos, nepievienojot skaidrojumā¹²³ vērtējumu vai secinājumus par salīdzinājuma rezultātiem.

¹¹⁸ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 10.01.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 16.01.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem precizēto projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) un 19.02.2008. „Skaidrojums saistībā ar 13.02.2008. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes sēdē uzdotajiem jautājumiem” (papildu informācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. un 20.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”).

¹¹⁹ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.).

¹²⁰ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.) 3.3.1.1.sadaļa „Personāla un sociālās izmaksas” un 11.pielikums „Personāla un sociālās izmaksas”.

¹²¹ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) sadaļa „AS „Latvenergo” 2008.gada budžeta rādītāju analīze”.

¹²² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) sadaļa „AS „Latvenergo” 2008.gada budžeta rādītāju analīze”.

¹²³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 19.02.2008. „Skaidrojums saistībā ar 13.02.2008. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes sēdē uzdotajiem jautājumiem” (Papildu informācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. un 20.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”).

101. Detalizētu informāciju par Komisijas padomei iesniegtajos materiālos¹²⁴ iekļauto informāciju par personāla un sociālajām izmaksām skatīt 3.pielikumā.
102. Atbilstoši Komisijas sniegtajiem skaidrojumiem¹²⁵ izpildinstitūcijas:
 - 102.1. ziņojumā tiek atspoguļoti galvenie (būtiskākie) rādītāji, kas atlasīti no jau saņemtās informācijas plašā klāsta (tarifu projekta, papildu informācijas un komersanta skaidrojumiem, budžeta projekta un citas);
 - 102.2. sagatavotie ziņojumi ir darba materiāls, uz kura bāzes diskusiju rezultātā veidojas Komisijas viedoklis. Informācija ziņojumos tiek atlasīta ar mērķi, lai to apspriestu padomes sēdēs un uzdotu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pārstāvjiem jautājumus. Ievērojama daļa no sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iesniegtās informācijas netiek ietverta ziņojumā, taču tiek vērtēta tarifa projekta izvērtēšanas un apspriešanas procesā.

1.1.2.Uz tirdzniecības pakalpojumu faktiski attiecinātās izmaksas

103. Atbilstoši akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikā¹²⁶ sniegto terminu skaidrojumu:
 - 103.1. korporatīvās vadības un atbalsta funkcijas ir komercdarbības veikšanai nepieciešamās aktivitātes, ko nosaka uzņēmuma vadība, atbilstoši veidojot organizatoriskās struktūras un nosakot to mērķus, uzdevumus un funkcijas;
 - 103.2. aktivitāte ir viena no vairākām darbībām vai vienīgā darbība, kas nepieciešama, lai nodrošinātu noteikta enerģijas produkta vai enerģijas pakalpojuma sniegšanu.
104. ***(Ierobežotas pieejamības informācija):***
 - 104.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.5. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.6. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.7. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.8. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.9. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.10. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***
 - 104.11. ***(Ierobežotas pieejamības informācija);***

¹²⁴ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas 10.01.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 16.01.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „Ziņojums par AS „Latvenergo” iesniegto elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem precizēto projektu” (2.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”), 07.02.2008. „AS „Latvenergo” finanšu pārskatu un budžeta galveno rādītāju analīze” (3.pielikums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”) un 19.02.2008. „Skaidrojums saistībā ar 13.02.2008. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes sēdē uzdotajiem jautājumiem” (papildu informācija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 13.02.2008. un 20.02.2008. sēdes jautājumam „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem saistītajiem lietotājiem”).

¹²⁵ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 13.11.2009. vēstules Nr.1-2.30/4267 Valsts kontrolei „Par Revīzijas ziņojuma projektu” Valsts kontrolei 1.pielikums „Komentāri par atsevišķiem Revīzijas ziņojuma projekta punktiem”.

¹²⁶ Valsts regulējamās nozarēs regulēto sabiedrisko pakalpojumu izmaksu uzskaites un attiecināšanas metodikas AS „Latvenergo” 1.1. un 1.12.punkts.

- 104.12. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.13. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.14. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.15. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.16. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.17. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.18. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.19. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.20. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.21. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 104.22. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
105. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 105.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 105.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 105.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
106. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- Personāla un sociālās izmaksas**
107. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 107.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 107.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 107.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 107.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 107.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 107.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
108. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 108.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 108.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 108.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
109. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
110. Revidējamā periodā akciju sabiedrībā „Latvenergo” spēkā bija divas atalgojumu politikas:
- 110.1. līdz 10.06.2008. spēkā bija 10.07.2007. apstiprinātā atalgojuma politika¹²⁷;
 - 110.2. 10.06.2008. apstiprināta jauna atalgojuma politika¹²⁸.
111. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 111.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 111.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.1.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.1.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.1.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 111.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

¹²⁷ AS „Latvenergo” koncerna atalgojuma politika (apstiprināta ar akciju sabiedrības „Latvenergo” valdes 10.07.2007. lēmumu Nr.119/31).

¹²⁸ Latvenergo koncerna atalgojuma politika (apstiprināta ar akciju sabiedrības „Latvenergo” valdes 10.06.2008. lēmumu Nr.92/25).

- 111.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 111.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 111.2.4.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.2.4.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.2.4.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 111.2.4.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 111.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 112. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 112.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 112.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.1.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 112.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 112.2.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 113. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 113.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 113.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 113.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 114. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 115. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 116. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 116.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 116.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 117. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 118. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 119. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 120. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Transporta parka izmaksas

- 121. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 121.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 121.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 121.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 121.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 121.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 121.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 122. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 122.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 122.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 122.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 122.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 122.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 123. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

124. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 124.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija) :*
 124.6.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.6.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 124.6.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
125. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 125.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 125.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 125.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 125.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
126. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
127. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
128. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
129. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
130. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Reprezentācijas izmaksas

131. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 131.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 131.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 131.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 131.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 131.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 131.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
132. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 132.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 132.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 132.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
133. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
134. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
135. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 135.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 135.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 135.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 135.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 135.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 135.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 135.2.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
136. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
137. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 137.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 137.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

138. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 138.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 138.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.1.7. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 138.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
139. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
140. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 140.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 140.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 140.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 140.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
141. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
142. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 142.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 142.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 142.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 142.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
143. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
144. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Secinājumi

145. Revidējamā periodā ne metodikās¹²⁹, ne citos Komisijas izstrādātajos normatīvajos dokumentos, kas ir saistoši sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, nebija noteikts:
- 145.1. kādi papildu skaidrojumi, informācija un dokumentu kopijas (piemēram, štatu saraksti, noslēgtie līgumi, pamatlīdzekļu saraksti, faktiskie izdevumi iepriekšējos periodos) pakalpojumu sniedzējam jāiekļauj un jāpievieno tarifu projekta aprēķinam vai tā paskaidrojumiem, lai pamatotu, ka tarifu veidojošās izmaksas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un nepieciešamas efektīvai pakalpojuma sniegšanai;
- 145.2. prasības tarifu projekta aprēķinā vai tā paskaidrojumos iekļaujamo papildu skaidrojumu un informācijas detalizācijas pakāpei;
- kā rezultātā:
- 145.3. sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, sagatavojot sākotnējo tarifu projektu, pats izvēlas tarifu projektā iekļautos izmaksu posteņus, par kuriem sniegt pamatojumu Komisijai, kā arī pamatojuma detalizācijas pakāpi. Savukārt Komisija tarifu projekta izskatīšanas gaitā nepieciešamo informāciju pieprasa papildus;

¹²⁹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

- 145.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***.
146. Komisija faktiski nevar izvērtēt uz pakalpojumu netieši attiecināmo atbalsta funkciju izmaksu pamatotību, ja Komisijai nav informācijas par akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu attiecināšanas modulī (*Activity Based Costing, ABC*) ietvertajiem, konkrētai funkcijai noteiktajiem izmaksu virzītāju lielumiem, kas tieši ietekmē uz pakalpojumu netieši attiecināmo atbalsta funkciju izmaksu aprēķināšanu un to apjomu.
147. Metodiku¹³⁰ un Komisijas faktiskās rīcības tarifu projektu izvērtēšanā nepilnību rezultātā:
- 147.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***:
- 147.1.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 147.1.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 147.1.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 147.2. nav iespējams pārliecināties, ka fiksētā peļņas procenta likme (kuru izmanto elektroenerģijas tirdzniecības komponentes peļņas aprēķināšanai) noteikta atbilstošā apmērā, jo:
- 147.2.1. ne metodikas¹³¹, ne cits Komisijas iekšējais normatīvais akts nenoteica fiksētā peļņas procenta tirdzniecības pakalpojumam aprēķināšanas un noteikšanas kārtību un procenta noteikšanai izmantojamo informāciju un datus;
- 147.2.2. Komisijas padome 24.10.2007. lēmumā¹³² fiksēto peļņas procentu noteikusi 12%, izmantojot Centrālas statistikas pārvaldes statistikas datus par komercdarbības finansiālajiem rādītājiem 2005.gadā;
- 147.3. nav pietiekami izvērtēta tarifa projektā iekļauto akciju sabiedrības „Latvenergo” administratīvo izmaksu ekonomija.
148. Lai gan tirdzniecības pakalpojuma komponente veido 1,6% no kopējā tarifa¹³³ un, salīdzinot ar kopējo tarifu, ir nebūtiskas, tomēr ir iespējama akciju sabiedrības „Latvenergo” izmaksu ekonomija, kas ietekmētu arī kopējo elektroenerģijas tirdzniecības tarifu, jo:
- 148.1. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 148.2. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 148.3. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***;
- 148.4. ***(Ierobežotas pieejamības informācija)***.

¹³⁰ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

¹³¹ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 21.12.2005. lēmumu Nr.310 (protokols Nr.54 (263), 4.punts) „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā līdz 19.12.2007.) un Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”) (spēkā no 20.12.2007.).

¹³² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 24.10.2007. padomes lēmums Nr.456 (protokols Nr.41, 7.punkts) „Par fiksētā peļņas procenta elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumam noteikšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo””.

¹³³ Akciju sabiedrības „Latvenergo” „Elektroenerģijas tirdzniecības diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem projekta aprēķins un pamatojums no 01.01.2008.” (datēts ar 31.10.2007.) 3.1.sadaļa „Vidējā elektroenerģijas iepirkuma cena”, 3.2.sadaļa „Sistēmas pakalpojumi” un 3.3.sadaļa „Tirdzniecības pakalpojuma cena”.

Ieteikums

149. Lai nodrošinātu likumā¹³⁴ noteikto prasību izpildi un Komisijai tiktu iesniegti aprēķinātie tarifu projekti kopā ar tarifu projektā minēto, tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu, izvērtēt nepieciešamību veikt grozījumus metodikā¹³⁵ vai izstrādāt citu – sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem saistošu dokumentu:
- 149.1. norādot, kāda veida papildus informācija (piemēram, štatū saraksts, pamatlīdzekļu saraksts, noslēgto līgumu saraksts un cita) sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam ir jāiesniedz, lai pamatotu tarifus veidojošās izmaksas;
 - 149.2. paredzot, ka sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā sniedz informāciju par izdevumu attiecināšanas modulī ietvertajiem resursu virzītāju lielumiem, kas izmantoti, attiecinot izmaksas uz regulējamo pakalpojumu.

1.2. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana pārvadājumiem

1.2.1. Tarifu projekts un tā izvērtēšana Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā

Konstatējumi

150. Likums¹³⁶ nosaka, ka maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu nedrīkst noteikt:
- 150.1. institūcija (komercsabiedrība), kura sniedz arī dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus;
 - 150.2. publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, kurš ietilpst vienā koncernā ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniedzēju.
151. Vienlaikus likums¹³⁷ nosaka, ka iepriekš minētajos gadījumos, maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu nosaka Komisija saskaņā ar likumu¹³⁸.
152. Saskaņā ar likumu¹³⁹ dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs ir komercsabiedrība vai institūcija, kas pārvalda dzelzceļa infrastruktūru (dzelzceļa infrastruktūras uzturēšana, attīstība), plāno, organizē un uzrauga vilcienu un cita ritošā sastāva kustību pa tā pārvaldījumā esošās dzelzceļa infrastruktūras sliežu ceļiem, kā arī atbild par infrastruktūras kontroles un drošības sistēmu vadību.
153. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 153.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 153.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
154. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
155. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 155.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 155.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
156. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
- 156.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 156.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 156.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
157. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

¹³⁴ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmā daļa.

¹³⁵ Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem (apstiprināta ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 12.12.2007. lēmumu Nr.592 „Par Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodiku saistītajiem lietotājiem”).

¹³⁶ Dzelzceļa likuma 12.panta desmitā daļa.

¹³⁷ Dzelzceļa likuma 13.panta trešā daļa.

¹³⁸ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹³⁹ Dzelzceļa likuma 1.panta 12.punkts.

- 157.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 157.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 157.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 157.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 157.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 157.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 158. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 159. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 160. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 161. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 162. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 163. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 164. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 164.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 164.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 164.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 164.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 165. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 165.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 165.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 166. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 167. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 168. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 169. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 170. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 170.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 170.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 170.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 170.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 171. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 171.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 171.3.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 171.3.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.1.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.1.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.1.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 171.3.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 171.3.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 172. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

- 173. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 173.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 173.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 173.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 173.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 173.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 174. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 175. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 175.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 175.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 175.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 175.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 176. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 176.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 176.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 176.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 176.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 176.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 177. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 177.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 177.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 177.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 177.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 177.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 177.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 178. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 178.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 178.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 178.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.2.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.2.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 178.2.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 179. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 180. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 180.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 180.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 180.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 181. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 182. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
- 183. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 183.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 183.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 183.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 - 183.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 - 183.4.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

183.4.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).***1.2.2. Uz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem faktiski attiecinātās izmaksas**184. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*185. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 185.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.7. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.8. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.9. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 185.10. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Personāla izmaksas186. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*187. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*188. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 188.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.7. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 188.8. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

189. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*190. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*191. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 191.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 191.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 191.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

192. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 192.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 192.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 192.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

193. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 193.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 193.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

194. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 194.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 194.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

195. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

- 195.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
- 195.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

196. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 196.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 196.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 196.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 196.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
197. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
198. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 198.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 198.3.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.3.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.3.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.3.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.3.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 198.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Reklāmas izdevumi

199. Likums¹⁴⁰ nosaka, ka reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir, veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem.
200. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 200.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 200.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 200.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 200.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
201. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 201.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 201.5.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5.5. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 201.5.6. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
202. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
203. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 203.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 203.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*
 203.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
204. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*
205. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*
 205.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

¹⁴⁰ Reklāmas likuma 1.pants.

205.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

205.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

206. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

207. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Konsultantu pakalpojumu izmaksas

208. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

208.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

208.1.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

208.1.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

208.1.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

208.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

208.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

208.4. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

209. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

210. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Reprezentācijas izmaksas

211. Likums¹⁴¹ nosaka, ka nodokļa maksātāja izdevumi tā prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī uzskatāmi par reprezentācijas izdevumiem un tie ietver izdevumus publisku konferenču, uzņemšanu un maltīšu rīkošanai, kā arī izdevumus nodokļa maksātāju reprezentējošu priekšmetu izgatavošanai.

212. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

212.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

212.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

213. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

213.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

213.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

214. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

215. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

216. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

216.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

216.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

217. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

Kursu, semināru un konferenču izmaksas

218. *(Ierobežotas pieejamības informācija):*

218.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

218.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

218.2.1. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

218.2.2. *(Ierobežotas pieejamības informācija);*

218.3. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

219. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

220. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

¹⁴¹ Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 6.panta pirmās daļas 5.punkts.

Transporta līdzekļu nomas izmaksas

221. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 221.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 221.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 221.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 221.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
222. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
223. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
224. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

Secinājumi

225. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 225.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 225.1.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 225.1.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 225.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
226. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
227. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 227.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 227.1.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 227.1.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 227.1.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 227.1.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 227.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 227.2.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 227.2.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**
228. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 228.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 228.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija):**
 228.2.1. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 228.2.2. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 228.2.3. **(Ierobežotas pieejamības informācija);**
 228.2.4. **(Ierobežotas pieejamības informācija).**

Ieteikums

229. Lai nodrošinātu izmaksām tuvinātu maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem noteikšanu, Komisijai izvērtēt iespēju papildināt metodiku¹⁴² vai izstrādāt citu – sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem saistošu dokumentu:
- 229.1. nosakot, ka informācijā maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem aprēķināšanai jāiekļauj arī informācija par pieņēmumiem, kas ņemti vērā aprēķinot plānotos vilcienu kilometrus un tonnu bruto kilometrus un izmaksas, kā arī jāietver aprēķini, kas pamato maksā ietverto izmaksu elementu lielumus;
- 229.2. paredzot, ka sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā sniedz informāciju par izdevumu attiecināšanas moduli ietvertajiem resursu virzītāju lielumiem, kas izmantoti attiecinot izmaksas uz regulējamo pakalpojumu.

¹⁴² Metodika maksas aprēķināšanai par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem.

2. Pašvaldību regulējamie sabiedriskie pakalpojumi

230. Likums¹⁴³ nosaka, ka:
- 230.1. sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas iestāde, izpildot likumā¹⁴⁴ noteiktās funkcijas, pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem¹⁴⁵;
 - 230.2. Ministru kabineta noteikumi¹⁴⁶ tiek piemēroti līdz dienai, kad stājas spēkā Komisijas izdotās metodikas enerģētikas, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības nozarēs¹⁴⁷;
 - 230.3. sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina tehniskajiem noteikumiem, standartiem un līgumu nosacījumiem atbilstošu sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti¹⁴⁸;
 - 230.4. kā Komisija, tā pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots likums¹⁴⁹, kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti¹⁵⁰.
231. Metodika¹⁵¹ nosaka, ka *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifs aprēķināms pēc formulas, kurā kā formulas komponentes ir iekļautas:
- 231.1. autotransporta izmaksas;
 - 231.2. administratīvās izmaksas;
 - 231.3. sadzīves atkritumu konteineru uzturēšanas izmaksas;
 - 231.4. lielpārvešanas sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas izmaksas;
 - 231.5. ilgtermiņa kredītaizņēmumi;
 - 231.6. nodokļi un nodevas;
 - 231.7. savāktais un pārvadātais sadzīves atkritumu daudzums viena gada laikā;
 - 231.8. rentabilitāte.
232. Atbilstoši metodikai¹⁵² *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifā administratīvo izmaksu sastāvā iekļauj šādas izmaksas:
- 232.1. administratīvo ēku (telpu) uzturēšanu (remonts, komunālie maksājumi) vai nomu;
 - 232.2. izdevumus par samaksas iekasēšanu atbilstoši tarifiem;
 - 232.3. kancelejas izdevumus (pasta izdevumus, sakaru izdevumus, datoru apkalpošanu, kancelejas preču iegādi);
 - 232.4. darba samaksu administratīvajiem darbiniekiem;
 - 232.5. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par administratīvajiem darbiniekiem;
 - 232.6. dienesta komandējumus;

¹⁴³ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹⁴⁴ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹⁴⁵ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pants.

¹⁴⁶ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

¹⁴⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 14.punkts.

¹⁴⁸ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 22.panta trešā daļa.

¹⁴⁹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹⁵⁰ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmā daļa

¹⁵¹ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 51.punkts.

¹⁵² Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” III nodaļa „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifa aprēķināšanas metodika”.

- 232.7. administratīvā autotransporta izmaksas (degvielu (benzīnu, dīzeļdegvielu, gāzi), smērvielas, tehnisko apkopi un remontu (rezerves daļas, riepas, materiālus), mazgāšanu, apdrošināšanu un transportlīdzekļu ikgadējo nodevu un tehnisko apskati);
- 232.8. pamatlīdzekļu nolietojumu (administratīvo ēku nolietojumu (neattiecas uz nomātām ēkām), administratīvo ilgtermiņa lietošanas darba līdzekļu nolietojumu, autotransporta nolietojumu);
- 232.9. apsardzes izmaksas;
- 232.10. teritorijas uzturēšanas izdevumus (teritorijas apkopi, apzaļumošanu).
233. Metodika¹⁵³ nosaka, ka *siltumapgādes* pakalpojuma:
- 233.1. nekontrolējamajās izmaksās (kas ir tieši saistītas ar piegādāto siltumenerģijas daudzumu) var iekļaut:
- 233.1.1. kurināmā izmaksas;
- 233.1.2. siltuma zudumu izmaksas;
- 233.1.3. siltumenerģijas ražotāja iepirkšanas izmaksas;
- 233.1.4. elektroenerģijas izmaksas siltumenerģijas ražošanas vai sadales vajadzībām;
- 233.1.5. izdevumus siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu iegādei (no 16.08.2008.);
- 233.1.6. nodokļus, kurus saskaņā ar likumiem maksā siltumapgādes komersants;
- 233.1.7. neparedzamos izdevumus.
- 233.2. kontrolējamajās izmaksās (kas ir relatīvi pastāvīgas un maz atkarīgas no piegādātā siltumenerģijas daudzuma) var iekļaut:
- 233.2.1. darba samaksu, arī sociālo nodokli;
- 233.2.2. pamatlīdzekļu nolietojumu;
- 233.2.3. pamatlīdzekļu remonta izmaksas;
- 233.2.4. materiālu izmaksas;
- 233.2.5. pārējos pastāvīgos izdevumus;
- 233.2.6. bankas aizdevumu procentu atmaksu;
- 233.2.7. nepieciešamo neto peļņu.
234. Metodika¹⁵⁴ nenosaka, kādas sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja administratīvās izmaksas un kā ir iekļaujamas *siltumapgādes* pakalpojuma izmaksas. Izvērtējot metodikā noteikto nekontrolējamo un kontrolējamo izmaksu sastāvu, konstatēts, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja administratīvās izmaksas var tikt iekļautas tarifu veidojošo kontrolējamo izmaksu sastāvā.
235. Revidējamā periodā neviens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem nebija noteicis, kādas sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja izmaksas tiek uzskatītas par administratīvajām izmaksām.

2.1. Pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru faktiskā darbība tarifu projektu izvērtēšanā

Konstatējumi

236. Ārējie normatīvie akti¹⁵⁵ nosaka, ka sabiedriskā pakalpojumu sniedzējam regulatoram jāiesniedz tarifu projekts un ekonomiskais pamatojums, bet nenosaka:
- 236.1. iesniedzamo dokumentu saturu, formu un detalizācijas pakāpi;

¹⁵³ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II sadaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika”.

¹⁵⁴ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II sadaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika”.

¹⁵⁵ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

- 236.2. prasību iesniegt tarifa aprēķinu, izmantojot metodikā noteiktās formulas;
- 236.3. tarifu projekta vērtēšanas kritērijus un tarifu izvērtēšanas procesā veicamos aprēķinus un pārrēķinus.
237. Revidējamā periodā no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem tikai viens regulators – Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulators, bija apstiprinājis noteikumus¹⁵⁶, kas nosaka, ka aprēķināto tarifu projektu sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs iesniedz regulatoram kopā ar tarifa aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu¹⁵⁷, tomēr arī minētais normatīvais akts nenosaka tarifu projektam pievienojamo izmaksas pamatojošo dokumentu veidus un paskaidrojumu detalizācijas pakāpi.
238. Revidējamā periodā no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem viens regulators – Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators bija apstiprinājis amata aprakstus, kuros noteikts, ka:
- 238.1. pašvaldības regulatora padomes priekšsēdētājs piedalās sabiedrisko pakalpojumu tarifu projektu analīzē un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju licencēšanā¹⁵⁸;
- 238.2. pašvaldības regulatora padomes locekle veic izpildinstitūcijas – Tarifu daļas – funkcijas – tarifu projektu ekonomisko analīzi¹⁵⁹;
- 238.3. pašvaldības regulatora biroja vadītājs – grāmatvedis veic uzņēmumu – sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju izmaksu un bilanču analīzi¹⁶⁰.
239. Pārējie četri revīzijas izlasē iekļautie pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori – nebija izstrādājuši un apstiprinājuši normatīvos aktus, kas noteiktu:
- 239.1. tarifu projektu izvērtēšanā iesaistītos atbildīgos darbiniekus;
- 239.2. veicamo pārbaužu apjomu;
- 239.3. veicamo pārbaužu metodiku;
- 239.4. lēmumu pamatojuma dokumentēšanas principus;
- 239.5. amatpersonu informēšanu par pārbaudes rezultātiem.
240. Revidējamā periodā tikai divi no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators un Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulators, bija izstrādājuši iekšējo normatīvo aktu¹⁶¹, kas nosaka kārtību, kādā regulators nosaka sabiedrisko pakalpojumu tarifus regulējamās nozarēs:

¹⁵⁶ Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora Sabiedrisko pakalpojumu tarifu noteikšanas kārtības noteikumi (apstiprināti ar Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 18.10.2006. sēdes protokolu Nr.3-10/2006).

¹⁵⁷ Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora Sabiedrisko pakalpojumu tarifu noteikšanas kārtības noteikumu (apstiprināti ar Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 18.10.2006. sēdes protokolu Nr.3-10/2006) 5.punkts.

¹⁵⁸ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora darbinieku amatu apraksts Padomes priekšsēdētājam.

¹⁵⁹ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora darbinieku amatu apraksts Padomes loceklei.

¹⁶⁰ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora darbinieku amatu apraksts Biroja vadītājam - grāmatvedei.

¹⁶¹ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 22.02.2005. sēdē protokolu Nr.2 (48)) un Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju SPR reglaments (apstiprināts ar Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 18.10.2006. sēdes protokolu Nr.3-10/2006).

- 240.1. Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojuma regulatora apstiprinātais normatīvais akts¹⁶² nosaka:
 240.1.1. tarifu projekta izvērtēšanas procesā sagatavojamos dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju;
 240.1.2. tarifu projekta izvērtēšanas noslēgumā sagatavojamos dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju;
- 240.2. Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais normatīvais akts¹⁶³ nosaka kārtību, kādā regulators nosaka sabiedrisko pakalpojumu tarifus regulējamās nozarēs,
- vienlaikus nenosakot:
- 240.3. tarifu projekta vērtēšanas kritērijus;
 240.4. tarifu izvērtēšanas procesā veicamos aprēķinus un pārrēķinus;
 240.5. tarifu projekta izvērtēšanas procesā sagatavojamos dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju;
 240.6. tarifu projekta izvērtēšanas noslēgumā sagatavojamos dokumentus un tajos iekļaujamo informāciju.
241. Tikai viens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators ir noteicis¹⁶⁴ tarifu projekta izvērtēšanas kritērijus. Kā iesniegtā tarifu projekta izvērtēšanas kritēriji, kārtībā¹⁶⁵ minēti:
- 241.1. tarifu projekta atbilstība likuma¹⁶⁶ prasībām un regulējamā nozarē noteiktai tarifu aprēķināšanas metodikai;
 241.2. tarifu veidojošo izmaksu pietiekams pamatojums.
242. Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora kārtība¹⁶⁷ nenosaka, kādus dokumentus un dokumentos iekļauto informāciju Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators atzīst par tarifu veidojošo izmaksu pietiekamu pamatojumu.
243. Pārējie četri no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem, revidējamā periodā nav apstiprinājuši iekšējo normatīvo aktu, kas noteiktu tarifu projekta izvērtēšanas kritērijus.
244. Tikai viens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators, iekšējā normatīvajā aktā¹⁶⁸ noteicis, ka atbildīgais darbinieks sagatavo un iesniedz pašvaldības

¹⁶² Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 22.02.2005. sēdē protokolu Nr.2 (48)).

¹⁶³ Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju SPR reglaments (apstiprināts ar Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 18.10.2006. sēdes protokolu Nr.3-10/2006).

¹⁶⁴ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 22.02.2005. sēdē protokolu Nr.2 (48)).

¹⁶⁵ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 22.02.2005. padomes sēdes protokolu Nr.2 (48)).

¹⁶⁶ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹⁶⁷ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 22.02.2005. padomes sēdes protokolu Nr.2 (48)).

¹⁶⁸ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 22.02.2005. padomes sēdes protokolu Nr.2 (48)).

sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomei atzinumu, kurā iekļauta motivācija par izvērtētā tarifu projekta atbilstību vai neatbilstību regulējamā nozarē noteiktai tarifu aprēķināšanas metodikai un attiecīgās regulējamās nozares normatīvajiem aktiem.

245. Atbilstoši apstiprinātajam nolikumam¹⁶⁹ vai reglamentam¹⁷⁰, visi izlasē iekļautie pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori padomes sēdes protokolē rakstveidā.
246. Izvērtējot tarifu projektus, pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori pieprasa atšķirīgu informāciju, un tarifu projektus vērtē pēc atšķirīgiem principiem, jo:
- 246.1. **atkritumu apsaimniekošanas nozarē:**
- 246.1.1. visi izlasē iekļautie pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori par pietiekamu informāciju lēmuma pieņemšanai par tarifā iekļauto izmaksu ekonomisko pamatojumu, atzīst iesniegto tarifa projektu;
- 246.1.2. tikai vienam no izlasē iekļautajiem pašvaldības regulatoriem – Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatoram, viena tarifu projekta pielikumā ir pievienoti tādi tarifā iekļauto izmaksu pamatojošie dokumenti kā pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksts ar aprēķināto pamatlīdzekļu nolietojumu, aizdevumu izmantošanas un atmaksāšanas grafiks;
- 246.2. **siltumapgādes nozarē:**
- 246.2.1. viens no izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulators, kā tarifu projektā iekļauto izmaksu pamatojošos dokumentus uzskata tarifu projektam pievienotās datu tabulas ar aprēķiniem par tarifu projektā iekļautajām izmaksām, piemēram, ūdens izmaksām, elektrības izmaksām, kurināmā izmaksām, plānotajiem remontdarbiem;
- 246.2.2. vienam no izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālajam sabiedrisko pakalpojumu regulatoram, visu izlasē iekļauto tarifu projektu pielikumos bija pievienoti tarifā iekļauto izmaksu pamatojošie dokumenti, tādi kā darbinieku štatu saraksts, dažādu institūciju vēstules attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja veiktajām darbībām, piemēram, par noslēgto nomas līgumu izpildi, tiesību piešķiršanu pārdot koģenerācijas procesā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.
247. Nolūkā izvērtēt tarifu projektā iekļautās administratīvās izmaksas tikai vienam no izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālajam sabiedrisko pakalpojumu regulatoram, visu izlasē iekļauto tarifu projektu pielikumos bija pievienoti tarifā iekļauto administrācijas darbinieku darba algu pamatojošie dokumenti (darbinieku štatu saraksts). Pārējie trīs no izlasē iekļautajiem pieciem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem administratīvo izmaksu pamatojošos dokumentus nav pieprasījuši.

¹⁶⁹ Jelgavas reģionālā Sabiedrisko pakalpojumu regulatora nolikums (apstiprināts ar Jelgavas Domes 10.10.2002. lēmumu Nr.19/7); Liepājas pilsētas domes 07.03.2002. nolikums Nr.7 „Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora nolikums” (apstiprināts ar Liepājas pilsētas domes 07.03.2002. sēdes protokolu Nr.5, 31#); Rīgas rajona pašvaldību kopīgās iestādes Rīgas rajona pašvaldību Sabiedrisko pakalpojumu regulators nolikums (apstiprināts ar 28.06.2002. Rīgas rajona pašvaldību kopīgās sēdes protokolu Nr.4); Pašvaldību publiskās aģentūras „Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators” nolikums (apstiprināts ar 01.10.2002. Pašvaldību publiskās aģentūras „Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators” dalībnieku lēmuma protokolu Nr.01.10.2002).

¹⁷⁰ Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju SPR reglaments (apstiprināts ar Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 18.10.2006. sēdes protokolu Nr.3-10/2006).

248. Tā kā Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatoram sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji visu izmaksu pamatojošos dokumentus tikai uzrāda, nevis iesniedz kopā ar tarifa projektu, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatorā nebija iespējams gūt pārliecību par:
- 248.1. tarifa projektā iekļauto izmaksu pamatojuma dokumentiem;
 - 248.2. regulatora pieņemto lēmumu pamatotību.
249. Nodoklis un nodeva likumā¹⁷¹ tiek skaidroti kā dažādi maksājumi valsts vai pašvaldību budžetos:
- 249.1. nodoklis ir ar likumu noteikts obligāts maksājums valsts budžetā vai pašvaldību budžetos (pamatbudžetā vai speciālajā budžetā), kas nav maksājums par noteiktas preces iegādi vai pakalpojuma saņemšanu un nav soda naudas un nokavējuma naudas maksājums, kā arī nav maksājums par valsts kapitāla vai tā daļas izmantošanu;
 - 249.2. valsts nodeva ir obligāts maksājums valsts budžetā (pamatbudžetā vai speciālajā budžetā) vai likumā¹⁷² noteiktajos gadījumos pašvaldības budžetā kā atlīdzība par nodrošinājumu, ko valsts institūcijas devušas saimnieciskajai darbībai, vai par sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī likumos paredzētiem speciāliem mērķiem (ceļu, ostu un sakaru sistēmu uzturēšanai un attīstībai, iedzīvotāju un dabas ekoloģiskajai aizsargāšanai, teritorijas labiekārtošanai un citiem mērķiem).
250. Metodika¹⁷³ paredz nodokļu, bet ne nodevu izdevumu attiecināšanu uz *siltumapgādes* tarifu, taču no astoņiem izlasē iekļautajiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem siltumapgādes nozarē:
- 250.1. viens sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifa projektā iekļāvis uzņēmējdarbības riska nodevas izmaksu Ls 100 apmērā;
 - 250.2. četri sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji tarifa projektā iekļāvuši valsts nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu izmaksas Ls 37 638,65 apmērā;
 - 250.3. trīs sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji tarifu projektā nodevu maksājumus nav iekļāvuši.
251. No revīzijas apjomā iekļautajiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem tikai viens *siltumapgādes* sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, kura tarifu apstiprināja Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators, bija iesniedzis tarifu projektu, kurā detalizēti bija uzrādītas aprēķinā iekļautās administratīvās izmaksas.
252. Revīzijas ietvaros pie sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja pārbaudot informāciju par tarifu projekta sagatavošanu un administratīvajiem izdevumiem, kas iekļauti tarifa kopējos izdevumos, konstatēts, ka viens *atkritumu apsaimniekošanas* nozares sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs (kuram tarifu apstiprinājis Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators) uz tarifu attiecinātās izmaksas ir sadalījis nevis atbilstoši metodikā¹⁷⁴ noteiktajam izdevumu sadalījumam:
- 252.1. autotransporta izmaksas;
 - 252.2. administrācijas izmaksas;
 - 252.3. sadzīves atkritumu konteineru uzturēšanas izmaksas;
 - 252.4. lielgabarīta sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas izmaksas;
 - 252.5. ilgtermiņa kredītaizņēmumi;
 - 252.6. nodokļus un nodevas,

¹⁷¹ Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 1.pants.

¹⁷² Likums „Par nodokļiem un nodevām”.

¹⁷³ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika”.

¹⁷⁴ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika”.

bet izdevumus grupējot šādās izmaksu grupās:

- 252.7. degvielas izmaksās;
 - 252.8. atkritumu apglabāšanas izmaksās;
 - 252.9. ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistītā autotransporta remonta un apdrošināšanas izmaksās;
 - 252.10. sadzīves atkritumu konteineru iegādes izmaksās;
 - 252.11. ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistīto pamatlīdzekļu amortizācijas atskaitījumos;
 - 252.12. darba algā atkritumu vedēja vadītājam un savācējam.
253. Divi no izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem - Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators un Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators, apstiprinājuši izlasē iekļautos **sadzīves atkritumu apsaimniekošanas** tarifus, kuros papildu metodikā¹⁷⁵ noteiktajam, ir iekļautas šādas izmaksas Ls 52 179,60 apmērā:
- 253.1. darbinieku (kā ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistīto, tā arī administrācijas darbinieku) veselības apdrošināšana;
 - 253.2. uzņēmējdarbības riska nodeva (kā ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu saistītajiem, tā arī administrācijas darbiniekiem);
 - 253.3. audīts;
 - 253.4. sabiedrības informēšana par uzņēmuma aktivitātēm;
 - 253.5. bankas un juridiskie pakalpojumi;
 - 253.6. samaksa kapitāla daļu turētājiem;
 - 253.7. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par kapitāla daļu turētājiem;
 - 253.8. elektroenerģija ražošanas nodrošināšanai;
 - 253.9. pārējie administrācijas izdevumi;
 - 253.10. pārējie izdevumi.
254. Analizējot pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru tarifu projekta izvērtēšanas faktisko procesu, konstatēts, ka divi no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators un Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulators:
- 254.1. veic piedāvātā tarifa izmaiņu tendenču analīzi, kā arī salīdzināšanu ar noteiktajiem nozares tarifiem citiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem;
 - 254.2. veiktos aprēķinus iekļauj elektroniskos darba dokumentos, kas netiek apstiprināti un noformēti kā oficiāli pašvaldības sabiedrisko pakalpojumu regulatora dokumenti. Šajos aprēķinos ir iekļauta tikai skaitliska informācija. Aprēķinu rezultātā iegūtie konstatējumi un secinājumi, izlasē iekļauto tarifu projektu elektroniskajos darba dokumentos nav iekļauti.
255. Tā kā Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora un Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora tarifu projekta izvērtēšanas procesā veicamās pārbaudes un izvērtējums netiek dokumentēts, revīzijā netika gūta pārliecība par šo regulatoru tarifu projekta izvērtēšanas procesā veiktajām faktiskajām darbībām.
256. Apkopojot tarifu projektu izvērtēšanas gaitā pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru pieprasīto papildu informāciju, konstatēts, ka:
- 256.1. viens izlasē iekļautais pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators – viena komersanta

¹⁷⁵ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 51.punkts un 2.pielikums „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izmaksu posteņi”.

- iesniegto tarifu projektu noraidījis, jo tarifu projektā iekļautie aprēķini ir bijuši neatbilstoši metodikai¹⁷⁶; piemēram, tarifu projekta atzinumā¹⁷⁷ minēts, ka kurināmā izmaksas un patēriņš nav noteikts atbilstoši metodikai¹⁷⁸, pamatlīdzekļu nolietojums nav noteikts atbilstoši metodikai¹⁷⁹, plānotais lietotājiem nodotais siltumenerģijas daudzums nav noteikts atbilstoši metodikai¹⁸⁰;
- 256.2. trīs izlasē iekļautie pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators, Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators, no izlasē iekļautajiem 12 tarifu projektiem, revidējamajā periodā tikai trīs gadījumos¹⁸¹ ir pieprasījuši papildu informāciju, pēc kuras saņemšanas minētie tarifu projekti ir apstiprināti.
257. Izvērtējot izlasē iekļauto pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru padomēm sagatavojamos dokumentus, konstatēts, ka:
- 257.1. tikai viens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators, izskatīšanai padomes sēdē iesniedz atzinumu, kurā iekļauta motivācija par izvērtētā tarifu projekta atbilstību vai neatbilstību regulējamā nozarē noteiktai tarifu aprēķināšanas metodikai un attiecīgās regulējamās nozares normatīvajiem aktiem;
- 257.2. trīs no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators, Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulators un Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulators, izskatīšanai padomes sēdē iesniedz kā padomes lēmuma projektu, tā padomes sēdes protokola projektu;
- 257.3. viens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem – Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulators, izskatīšanai padomes sēdē iesniedz tikai padomes sēdes protokola projektu.
258. Visos izlasē iekļauto pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru padomes sēdēm sagatavojamajos dokumentos minēts, ka izvērtētais tarifu projekts atbilst vai neatbilst metodikai¹⁸².

Secinājumi

259. Pašvaldību regulatoru apstiprinātajos sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifos iekļauto izmaksu vismaz Ls 89 918,25 apmērā neatbilstību sabiedrisko pakalpojumu tarifu

¹⁷⁶ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika”.

¹⁷⁷ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 12.08.2008. atzinums „Atzinums par „SIA Dobeles enerģija” diferencēto siltumenerģijas tarifu projektu”.

¹⁷⁸ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļas „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika” 23.1 un 23.2 apakšpunkti.

¹⁷⁹ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļas „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika” 25.punkts.

¹⁸⁰ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļas „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika” 19.punkts.

¹⁸¹ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojuma regulatora padomes 10.09.2008. lēmums Nr. 20 (protokola Nr. 12 (116) 2.§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 29.11.2007. lēmums Nr. 273 (protokola Nr. 89 1.§), Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 05.03.2009 sēdes protokola Nr.3 (79) 1.punkts.

¹⁸² Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

aprēķināšanas metodikai¹⁸³ izraisa ne tikai pašvaldību regulatoru nepietiekami veiktā tarifu projektu izvērtēšana, bet arī pašas metodikas nepilnības.

260. Metodika¹⁸⁴ ir nepilnīga, jo:

- 260.1. nenosaka administratīvo izmaksu attiecināšanas principus gadījumiem, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs vienlaikus nodrošina vairākus sabiedriskos pakalpojumus vai nodarbojas ar citu komercdarbību;
- 260.2. **sadzīves atkritumu apsaimniekošanas** nozarē¹⁸⁵ neparedz tādu ar pakalpojuma sniegšanu saistītu izdevumu kā, piemēram, uzņēmējdarbības riska nodevas, audita un bankas pakalpojumu izmaksu iekļaušanu tarifā.

Kā rezultātā sabiedrisko pakalpojumu komersanti tarifu projektos iekļauj atšķirīgus administratīvos izdevumus.

261. Metodikas¹⁸⁶ izstrādē nav ievērota konsekvence, jo tarifu aprēķinā iekļaujamo izdevumu veidi **siltumapgādes** nozarei un **sadzīves atkritumu apsaimniekošanas** nozarei noteikti atšķirīgā detalizācijas pakāpē.

262. Tarifu projektu izvērtēšanā netika nodrošināta likumā¹⁸⁷ noteikto taisnības un vienlīdzības principu ievērošana, un atšķirīgi un nepietiekami tika izvērtēts tarifu projektu ekonomiskais pamatojums, jo:

- 262.1. ārējie normatīvie akti¹⁸⁸ nenosaka tarifu projekta vērtēšanas kritērijus, izmaksas pamatojošo dokumentu veidus un paskaidrojumu detalizācijas pakāpi;
- 262.2. arī neviens no pieciem izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem revidējamā periodā nebija izstrādājis un apstiprinājis iekšējos normatīvos aktus, kas noteiktu tarifu projekta vērtēšanas kritērijus, izmaksas pamatojošo dokumentu veidus un paskaidrojumu detalizācijas pakāpi;
- 262.3. pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori atšķirīgi piemēroja likuma¹⁸⁹ terminu „tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojums”:
 - 262.3.1. pieprasot atšķirīga formāta, apjoma un detalizācijas pakāpes pamatojumu iesniegtajiem tarifu projektiem;
 - 262.3.2. piemērojot atšķirīgus principus izmaksu pamatojuma izvērtēšanā – dažiem pašvaldību regulatoriem aprobežojoties tikai ar tarifu pārrēķinu, citiem – neveicot ne tarifu pārrēķinu, ne pieprasot papildu skaidrojumus nepietiekama izmaksu pamatojuma saņemšanas gadījumos, bet citiem – veicot tarifa izmaiņu tendenču analīzi, kā arī salīdzināšanu ar citu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifiem u.tml.

¹⁸³ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

¹⁸⁴ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

¹⁸⁵ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” III nodaļa „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifa aprēķināšanas metodika”.

¹⁸⁶ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

¹⁸⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pants.

¹⁸⁸ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” un Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

¹⁸⁹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmā daļa.

263. Lai gan Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators ir vienīgais no izlasē iekļautajiem pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem, kurš ir izstrādājis kārtību¹⁹⁰, kas nosaka, ka iesniegtā tarifu projekta izvērtēšanā tiek izmantoti šādi kritēriji:
- 263.1. tarifu projekta atbilstība likuma¹⁹¹ prasībām un regulējamā nozarē noteiktai tarifu aprēķināšanas metodikai;
 - 263.2. tarifu veidojošo izmaksu pietiekams pamatojums,
- izstrādātā kārtība¹⁹² nenosaka tarifu projekta izvērtēšanas kritērijus, kā arī kādus dokumentus un dokumentos iekļauto informāciju Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators atzīst par tarifu veidojošo izmaksu pietiekamu pamatojumu.
264. Faktiskais tarifu projektu izvērtēšanas process izlasē iekļautajos pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoros nav izsekojams, nav saprotama veidoto tarifu analīžu un salīdzinājumu nepieciešamība un lietderība, kā arī no veiktajām analīzēm iegūto konstatējumu un secinājumu ietekme uz tarifu projekta izvērtēšanas gaitu un rezultātu, jo:
- 264.1. divu izlasē iekļauto pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru tarifu projektu izvērtēšanas rezultātā iegūtie secinājumi izlasē iekļauto tarifu projektu darba dokumentos nav iekļauti;
 - 264.2. trīs izlasē iekļautie pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatori tarifu projekta izvērtēšanas procesā veiktās pārbaudes, aprēķinus un izvērtējumu nedokumentē vispār.

2.2. Tarifa projektos iekļauto izmaksu pamatojums

Konstatējumi

265. Salīdzinot izlasē iekļautos deviņus *siltumapgādes* tarifu projektus¹⁹³, konstatēts, ka uz siltumapgādes sabiedrisko pakalpojumu administratīvās izmaksas vidēji tiek attiecinātas 9% apmērā no kopējām tarifā iekļautajām izmaksām.

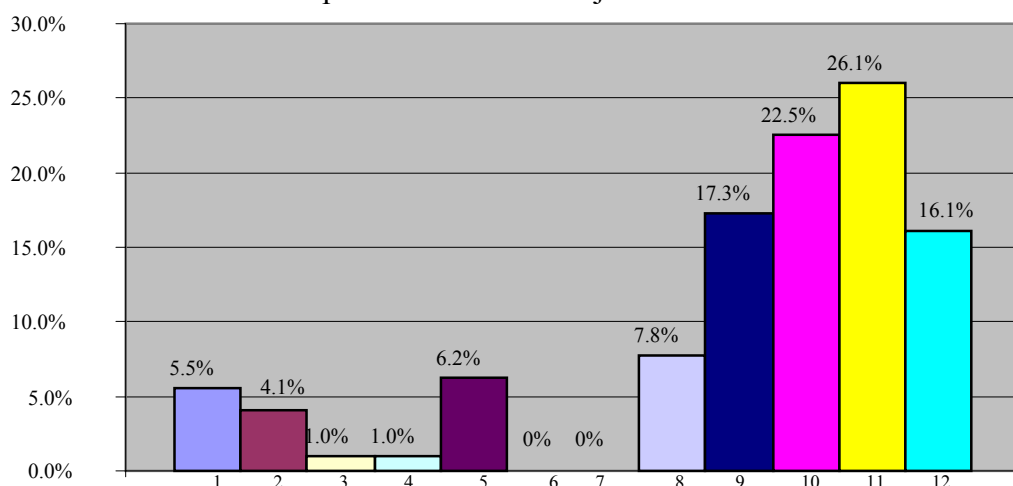
¹⁹⁰ Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 22.02.2005. padomes sēdes protokolu Nr.2 (48)).

¹⁹¹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

¹⁹² Kārtība, kādā Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja aprēķināto tarifu projektu (apstiprināts ar Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 22.02.2005. padomes sēdes protokolu Nr.2 (48)).

¹⁹³ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 10.09.2008. padomes lēmums Nr.20 „Par SIA „Fortum Jelgava” siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr.12 (116) 2.§), Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 26.09.2008. padomes lēmums Nr.24 „Par SIA „Dobeles enerģija” siltumenerģijas diferencēto tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr.13 (117) 3.§), Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 26.08.2008. padomes lēmums Nr.18 „Par Latvijas Lauksaimniecības universitātes diferencēto siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr.11 (115) 1.§), Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 02.04.2009. sēdes protokola Nr.5 (81) 1.punkts par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Cēsu siltumtīkli” (vienotais reģistrācijas numurs 40003007848) siltumenerģijas tarifu projektu, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 25.08.2008. sēdes protokola Nr.7 (72) 4.punkts par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” (vienotais reģistrācijas numurs 40003004220) siltumenerģijas tarifu projektu, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 25.07.2008. sēdes protokola Nr.6 (71) 3.punkts par akciju sabiedrības „Sadales tīkls” (vienotais reģistrācijas numurs 40003857687) siltumenerģijas tarifu projektu Aiviekstē un Smiltenes pagastā, Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada ar lauku teritoriju sabiedrisko pakalpojumu regulatora 24.07.2008. sēdes lēmuma Nr.07/2008 1.punkts (protokols Nr.8-07/2008 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Salaspils Siltums”, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 15.04.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-05 par pašvaldības aģentūras „Carnikavas komunālserviss” siltumapgādes tarifiem Carnikavas pagastā un Carnikavas novada Sautiņos, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 05.09.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-11 par pašvaldības aģentūras „Carnikavas komunālserviss” siltumapgādes tarifiem Carnikavas pagastā un Carnikavas novada Sautiņos.

266. Astoņu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju *siltumapgādes* tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu procentuālo salīdzinājumu skatīt 1.attēlā.

Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji

1 - Fortum Jelgava	7 - Sadales tīkli (Aiviekste)
2 - Dobeles enerģija	8 - Salaspils siltums
3 - Latvijas Lauksaimniecības universitāte	9 - Carnikavas komunālserviss (05.09.08. tarifs Carnikavai)
4 - Cēsu siltumtīkli	10 - Carnikavas komunālserviss (15.04.08. tarifs Carnikavai)
5 - VTU Valmiera	11 - Carnikavas komunālserviss (05.09.08. tarifs Sautiņiem)
6 - Sadales tīkli (Smiltene)	12 - Carnikavas komunālserviss (15.04.08. tarifs Sautiņiem)

1.attēls – Izlasē iekļauto *siltumapgādes* tarifu projektos norādītās administratīvās izmaksas (procentos no kopējām uz tarifu attiecinātām izmaksām).

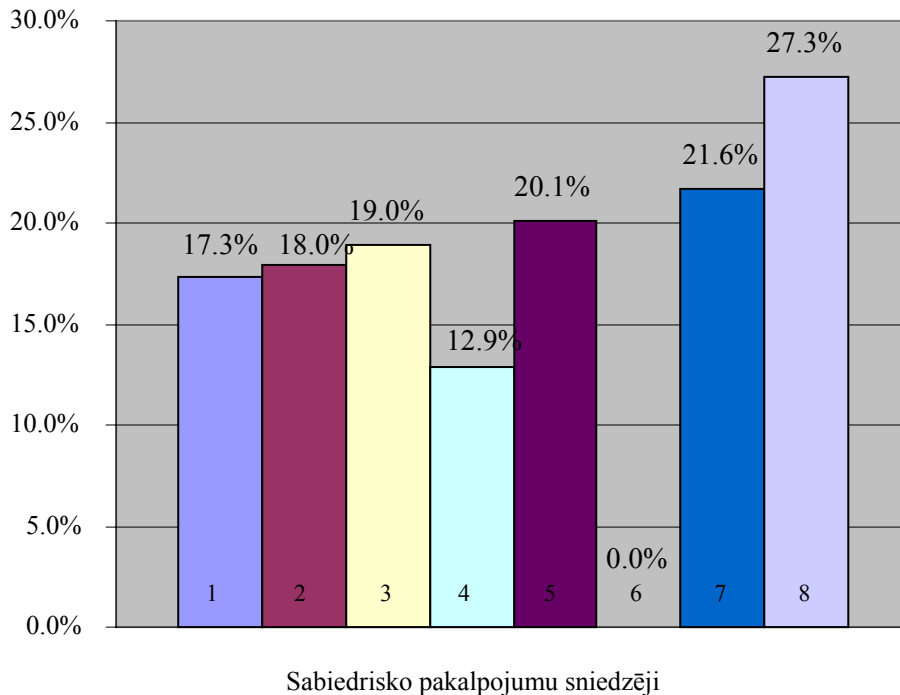
267. Izvērtējot sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Liepājas RAS” uz *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifu attiecinātās izmaksas, konstatēts, ka uz tarifu attiecināts nolietojums šādām administrācijas autotransporta automašīnām:

- 267.1. Volkswagen Touran (uzskaites vērtība Ls 7511,60, ekspluatācijā no 2005.gada);
- 267.2. Volkswagen T5 (uzskaites vērtība Ls 19 270,12, ekspluatācijā no 2007.gada);
- 267.3. Volkswagen Sharan (uzskaites vērtība Ls 17 337,79, ekspluatācijā no 2006.gada);
- 267.4. Audi A4 (uzskaites vērtība Ls 26 542,75, ekspluatācijā no 2006.gada);
- 267.5. Mercedes Benz ML (uzskaites vērtība Ls 15 680,87, ekspluatācijā no 2006.gada).

268. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Liepājas RAS”, kura sniedz sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumus, minētos transporta līdzekļus piešķirusi pieciem no 12 administrācijas darbiniekiem.

269. Salīdzinot izlasē iekļautos astoņus *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifu projektus¹⁹⁴, konstatēts, ka uz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu vidēji tiek attiecināti 17% no kopējām tarifā iekļautajām izmaksām.

270. Septiņu *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* nozares sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu procentuālo salīdzinājumu skatīt 2.attēlā.

1 - Liepājas RAS	5 - Carnikavas komunālserviss
2 - Kuldīgas komunālie pakalpojumi	6 - Garkalnes komunālserviss
3 - Jumis	7 - Kurzemes ainava
4 - Ragn – Sells	8 - Jumis

2.attēls – Izlasē iekļauto *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifu projektos norādītās administratīvās izmaksas (procentos no kopējām uz tarifu attiecinātām izmaksām).

¹⁹⁴ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 29.11.2007. lēmums Nr.273 „Par SIA „Liepājas RAS” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu” (protokola Nr.89 1§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.11.2008. lēmums Nr.360 „Par SIA „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu” (protokola Nr.102 8§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.01.2008. lēmums Nr.282 „Par SIA „Jumis” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu” (protokola Nr.91 1§), Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmējinstītūcijas 26.08.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-10 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ragn - Sells” (vienotais reģistrācijas numurs 40003554635) sadzīves atkritumu savākšanas un apglabāšanas tarifu, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmējinstītūcijas 29.01.2008. sēdes protokols Nr.1.1.2/08-01 par pašvaldības aģentūras „Carnikavas komunālserviss” sadzīves atkritumu savākšanas un izvešanas tarifu, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmējinstītūcijas 25.03.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-04 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” (vienotais reģistrācijas numurs 40003708356) sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmējinstītūcijas 25.11.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-15 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Kurzemes ainava” (vienotais reģistrācijas numurs 40003397793) sadzīves atkritumu noglabāšanas un savākšanas, pārvadāšanas un apglabāšanas tarifu, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora 26.08.2005. sēdes protokola Nr.8 (36) 12.punkts par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Jumis” sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas tarifu projektū.

271. Spēkā esošā metodika¹⁹⁵ nenosaka, kādas izmaksas (faktiskās vai plānotās) un par kādu laika periodu izmantojamas tarifā iekļaujamo izmaksu prognozēšanai un tarifa aprēķināšanai.
272. Salīdzinot, par kādu periodu un kāda veida izmaksas izlasē iekļautie sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji uzrāda iesniegtajos tarifu projektos¹⁹⁶, konstatēts, ka:
- 272.1. **atkritumu apsaimniekošanas nozarē**, pamatojoties uz:
- 272.1.1. komersanta nākamā gada budžetā plānotajām izmaksām, tarifu projektus¹⁹⁷ veidojušas sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Liepājas RAS”;
- 272.1.2. faktiskajām uzņēmuma izmaksām no gada sākuma līdz tarifu projekta sagatavošanas brīdim un plānotajām izmaksām par atlikušajiem gada mēnešiem, tarifu projektus¹⁹⁸ veidojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Jumis”;
- 272.1.3. 2008.gada pirmā pusgada faktiskajām izmaksām, tarifu projektu¹⁹⁹ veidojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Ragn – Sells”;
- 272.1.4. 2007.gada faktiskajiem izdevumiem un prognozētā izmaksu pieauguma koeficienta 6% apmērā, tarifu projektu²⁰⁰ veidojusi Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūra „Carnikavas komunālserviss”;
- 272.1.5. 2007.gada otrā pusgada faktiskajām izmaksām, tarifu projektu²⁰¹ veidojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss”;

¹⁹⁵ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika” un III nodaļa „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifa aprēķināšanas metodika”.

¹⁹⁶ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.11.2008. lēmums Nr.360 (protokola Nr.102 8.§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 29.11.2007. lēmums Nr.273 (protokola Nr.89 1.§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.01.2008. lēmums Nr.282 (protokola Nr.91 1.§), Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2005. sēdes protokols Nr.8 (36) 12.punkts, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 26.08.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-10, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 29.01.2008. sēdes protokols Nr.1.1.2/08-01, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.03.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-04, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.11.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-15, Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 26.08.2008. padomes lēmums Nr.18 (protokola Nr.11 (115) 1.§), Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.07.2008. lēmums Nr.07/2008 (protokola Nr.8-07/2008 1.punkts), Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 10.09.2008. padomes lēmums Nr.20 (protokola Nr.12 (116) 2.§), Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora 26.09.2008. padomes lēmums Nr.24 (protokola Nr.13 (117) 3.§), Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 15.04.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-05, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 05.09.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-11, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.08.2008. sēdes protokola Nr.7 (72) 4.punkts, Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.07.2008. sēdes protokola Nr.6 (71) 3.punkts.

¹⁹⁷ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 24.11.2008. lēmums Nr.360 (protokola Nr.102 8.§), Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 29.11.2007. lēmums Nr.273 (protokola Nr.89 1.§).

¹⁹⁸ Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.01.2008. lēmums Nr.282 (protokola Nr.91 1.§), Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2005. sēdes protokola Nr.8 (36) 12.punkts.

¹⁹⁹ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 26.08.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-10.

²⁰⁰ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 29.01.2008. sēdes protokols Nr.1.1.2/08-01.

²⁰¹ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.03.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-04.

- 272.1.6. pēc formulas, kur 2008.gada pirmā pusgada faktiskie izdevumi izdalīti uz sešiem mēnešiem, pareizināti ar 12 mēnešiem un iegūtajam rezultātam pieskaitīts prognozētais inflācijas koeficients 8% apmērā, tarifu projektu²⁰² veidojusi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Kurzemes ainava”;
- 272.2. **siltumapgādes** (kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija) **nozarē** pamatojoties uz:
- 272.2.1. budžetā plānotajām izmaksām, tarifu projektus²⁰³ veidojušas Latvijas Lauksaimniecības universitāte un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Salaspils siltums”;
- 272.2.2. faktiskajām izmaksām no 2007.gada augusta līdz 2008.gada septembrim, tarifu projektu²⁰⁴ veidojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Fortum Jelgava”;
- 272.2.3. 2008.gada pirmo astoņu mēnešu faktiskajām izmaksām un 2008.gada septembra un oktobra plānotajiem izdevumiem, tarifu projektu²⁰⁵ veidojusi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Dobeles enerģija”;
- 272.2.4. 2007.gada faktiskajiem izdevumiem un prognozētā izmaksu pieauguma koeficienta 6% apmērā, tarifu projektus²⁰⁶ veidojusi Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūra „Carnikavas komunālserviss”;
- 272.2.5. dažādu izdevumu posteņu gan plānotajām, gan faktiskajām izmaksām, tarifu projektu²⁰⁷ veidojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera”;
- 272.2.6. 2007.gada faktiskajiem izdevumiem un plānotajiem remontdarbiem, tarifu projektu²⁰⁸ veidojusi akciju sabiedrība „Sadales tīkls”.
273. Sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs:
- 273.1. ārpus regulējamām nozarēm var veikt komercdarbību, kura jānošķir no darbības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā;
- 273.2. regulējamā nozarē vienlaikus var sniegt vairāku veidu sabiedriskos pakalpojumus;
- 273.3. kārtā atsevišķu grāmatvedības uzskaiti katram sabiedriskā pakalpojuma veidam²⁰⁹.
274. Izvērtējot izlasē iekļauto sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, kuri vienlaikus sniedz vairākus pakalpojumus, ieviesto praksi grāmatvedības uzskaites nodalīšanā, konstatēts, ka:
- 274.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” grāmatvedības uzskaiti nodalījusi, izmantojot atsevišķus grāmatvedības uzskaites kontus katram saimnieciskās darbības veidam;

²⁰² Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.11.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-15.

²⁰³ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2008. lēmums Nr.18 (protokola Nr.11 (115) 1.§), Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora 24.07.2008. padomes lēmums Nr.07/2008 (protokola Nr.8-07/2008 1.punkts).

²⁰⁴ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 10.09.2008. lēmums Nr.20 (protokola Nr.12 (116) 2.§).

²⁰⁵ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.09.2008. lēmums Nr.24 (protokola Nr.13 (117) 3.§).

²⁰⁶ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 15.04.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-05, Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 05.09.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-11.

²⁰⁷ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.08.2008. sēdes protokola Nr.7 (72) 4.punkts.

²⁰⁸ Vidzemes sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 25.07.2008. sēdes protokola Nr.6 (71) 3.punkts.

²⁰⁹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 26. un 27.pants.

- 274.2. lai gan Latvijas Lauksaimniecības universitātes pamatdarbība ir augstākās akadēmiskās un profesionālās izglītības sniegšana, atsevišķi grāmatvedības uzskaites konti sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai un pārējai saimnieciskajai darbībai nav izveidoti;
- 274.3. pašvaldības aģentūra „Carnikavas komunālserviss” grāmatvedības uzskaiti nodalījusi, izmantojot struktūrvienību apzīmējumus, kas papildina veikto grāmatojumu;
- 274.4. lai gan sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” sniedz ne tikai sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, bet arī citus pakalpojumus, grāmatvedības uzskaitē tiek nodrošināta tikai ieņēmumu, ne izdevumu, nodalīšana pa sniegto pakalpojumu veidiem;
- 274.5. lai gan sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” pamatdarbības nozare ir sabiedrisko transporta pakalpojumu sniegšana, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” grāmatvedības uzskaitē nav nodalīta²¹⁰.
275. Salīdzinot sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, kuri sniedz vairākus sabiedriskos pakalpojumus vai nodarbojas ar citu komercdarbību, tarifu projektos tieši neattiecinātās administratīvās izmaksas iekļauj pēc dažādiem principiem, tā:
- 275.1. **siltumapgādes nozarē:**
- 275.1.1. Latvijas Lauksaimniecības universitāte administrācijas darba samaksu tarifa projektā iekļauj kā 10,4% no direktora, 13,1% no direktora vietnieka, 13,9% no galvenā speciālista un 21,3% no atbildīgā darbinieka par gāzes saimniecību darba algas;
- 275.1.2. Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūra „Carnikavas komunālserviss” administratīvās izmaksas tarifa projektā iekļauj pamatojoties uz 2007.gada faktiskajiem izdevumiem, kuri grāmatojot tiek nodalīti pa saimnieciskās darbības veidiem, un prognozētā izmaksu pieauguma koeficienta 6% apmērā;
- 275.1.3. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” kā kopējās administrācijas izmaksas attiecina 8% no 2007.gada pārskatā norādītām kopējām faktiskajām izmaksām;
- 275.1.4. akciju sabiedrība „Sadales tīkls” administrācijas izmaksas tarifā nav iekļāvusi vispār;
- 275.2. **sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē:**
- 275.2.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” administrācijas izmaksas iekļāvusi pamatojoties uz iepriekšējā perioda faktiskajām izmaksām un izmaksu pieauguma prognozes (budžetā plānotās izmaksas), sadalījumā pa sniegto pakalpojumu veidiem;
- 275.2.2. Carnikavas novada domes pašvaldības aģentūra „Carnikavas komunālserviss” administratīvās izmaksas iekļauj pamatojoties uz 2007.gada faktiskajiem izdevumiem, kuri grāmatojot tiek nodalīti pa saimnieciskās darbības veidiem, un prognozētā izmaksu pieauguma koeficienta 6% apmērā.
276. Ne likums²¹¹, ne spēkā esošā tarifu aprēķināšanas metodika²¹² neparedzēja ne pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora, ne sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja rīcību gadījumos, kad plānotie un uz tarifu attiecinātie izdevumi atšķiras no faktiskajiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja izdevumiem.

²¹⁰ 27.07.2009. intervija ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” valdes locekli.

²¹¹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

²¹² Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

277. Revīzijā konstatēts, ka:

- 277.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Salaspils siltums” siltumapgādes tarifu projektā²¹³ iekļāva plānotās remonta izmaksas Ls 81 400 apmērā. Atbilstoši 2008.gada un 2009.gada budžetiem šiem remontiem kopsummā bija plānots izlietot tikai Ls 37 900, kas ir par Ls 43 500 mazāk nekā norādīts tarifu projektā²¹⁴;
- 277.2. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un apglabāšanas tarifu projektā²¹⁵ iekļāva darba algas izmaksas Ls 4800 apmērā gadam jaunai štata vienībai – atkritumu apsaimniekošanas speciālistam. Revīzijas ietvaros sabiedrība sniedza informāciju, ka faktiski štata vienība nav izveidota un ar darbinieku darba attiecības nav uzsāktas.

278. Ministru kabineta noteikumi²¹⁶ paredz, ka:

- 278.1. siltumenerģijas tarifus aprēķina atsevišķi katram siltumapgādes pakalpojumam – siltumenerģijas ražošanai, sadalei un tirdzniecībai²¹⁷;
- 278.2. siltumapgādes komersantiem, kuri gadā saražo mazāk par 5000 MWh (megavatstundas) siltumenerģijas, var noteikt pilnās izmaksas un tarifus visiem siltumapgādes pakalpojumiem (ražošanai, sadalei un tirdzniecībai) kopā²¹⁸.

279. Izvērtējot Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprināto Latvijas Lauksaimniecības universitātes siltumenerģijas tarifu²¹⁹, papildu revīzijā konstatēts, ka:

- 279.1. Latvijas Lauksaimniecības universitāte nodrošina siltumenerģijas ražošanu, sadali un tirdzniecību;
- 279.2. siltumenerģijas tarifs noteikts visiem siltumapgādes pakalpojumiem kopā;
- 279.3. Latvijas Lauksaimniecības universitāte gadā saražo vairāk par 5000 MWh. Atbilstoši tarifu projektā²²⁰ sniegtajai informācijai Latvijas Lauksaimniecības universitāte 2007.gadā ir saražojusi 15 572 MWh siltumenerģijas.

Secinājumi

280. Lai gan ārējie normatīvie akti nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji nodrošina tehniskajiem noteikumiem, standartiem un līgumu nosacījumiem atbilstošu sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti²²¹, un sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji savās izmaksās iekļauj ekonomiski pamatotus izdevumus²²², tomēr autotransporta piešķiršana pieciem no 12 sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Liepājas RAS” administrācijas darbiniekiem, un ar

²¹³ 24.07.2008. Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes lēmums Nr. 07/2008 (protokola Nr. 8-07/2008 1.punkts).

²¹⁴ 24.07.2008. Olaines pilsētas, Olaines pagasta, Mārupes pagasta un Salaspils novada sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes lēmums Nr. 07/2008 (protokola Nr. 8-07/2008 1.punkts).

²¹⁵ 24.11.2008. Liepājas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes lēmums Nr. 360 (protokola Nr. 102 8.§).

²¹⁶ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²¹⁷ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 6.punkts.

²¹⁸ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 15.punkts.

²¹⁹ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2008. lēmums Nr.18 „Par Latvijas Lauksaimniecības universitātes diferencēto siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr. 11 (115) 1.§).

²²⁰ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes 26.08.2008. lēmums Nr.18 „Par Latvijas Lauksaimniecības universitātes diferencēto siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr. 11 (115) 1.§).

²²¹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 22.panta trešā daļa.

²²² Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 2.1.apakšpunkts.

šo rīcību saistītās izmaksas nav samērīgas ar iespējamu sabiedriskā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanu, ko minētā rīcība varētu būt radījusi.

281. Tarifu aprēķināšanas metodiku²²³ kvalitāte un detalizācijas pakāpe tieši un būtiski ietekmē tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvaru un pamatotību, jo:
- 281.1. tarifu aprēķināšanas metodika *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* nozarē detalizēti nosaka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifā iekļaujamās izdevumu veidus, kamēr tarifu aprēķināšanas metodika *siltumapgādes* nozarē nenosaka prasības tarifā iekļaujamajām administratīvajām izmaksām;
- 281.2. svārstību robežas *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas* tarifu projektos (17,3%– 21,6%)²²⁴ ir nebūtiskas, bet *siltumapgādes* tarifu projektos (4,1% - 22,5%)²²⁵ būtiski atšķiras.
282. Tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvaru ietekmē arī komersanta komercdarbības virzienu skaits – sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai esot vienīgajam komersanta pamatdarbības veidam vai vienam no vairākiem uzņēmējdarbības veidiem, jo:
- 282.1. komersantiem, kuriem *siltumapgādes* pakalpojuma sniegšana ir galvenais komercdarbības virziens, tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvars ir samērā zems un līdzīgs, veidojot 4,1% līdz 5,5% no kopējām tarifā iekļautajām izmaksām²²⁶;
- 282.2. komersantiem, kuriem *siltumapgādes* pakalpojuma sniegšana nav pamatdarbības virziens, tarifu projektos iekļauto administratīvo izmaksu īpatsvars ir atšķirīgs, veidojot 1% līdz 22,5% no kopējām tarifā iekļautajām izmaksām²²⁷;
- 282.3. komersants, kuram *sadzīves atkritumu apsaimniekošana* nav pamatdarbības virziens, tarifu projektā²²⁸ administratīvās izmaksas nav iekļāvis vispār.
283. Ņemot vērā, ka:
- 283.1. metodika²²⁹ nosaka, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji savās izmaksās iekļauj ekonomiski pamatotus izdevumus;
- 283.2. metodika²³⁰ nenosaka, kādas izmaksas (faktiskās vai plānotās) un par kādu laika periodu izmantojamas tarifā iekļaujamo izmaksu prognozēšanai un tarifa aprēķināšanai;
- 283.3. revīzijas ietvaros pārbaudītie sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji pielietoja dažādus izmaksu prognozēšanas principus, pamatojoties gan uz dažādu iepriekšējo periodu faktiskajām izmaksām, gan – plānotajām izmaksām;
- 283.4. revīzijas ietvaros pārbaudītie sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji tarifu projektos paskaidro tikai tos izdevumu posteņus, kuriem plānots būtisks palielinājums vai nepaskaidro vispār;

²²³ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²²⁴ Izņemot lielāko un mazāko vērtību.

²²⁵ Izņemot lielāko un mazāko vērtību.

²²⁶ Izņemot lielāko un mazāko vērtību.

²²⁷ Izņemot lielāko un mazāko vērtību.

²²⁸ Rīgas rajona pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatora lēmēj institūcijas 25.03.2008. sēdes protokols Nr.1.2/08-04 par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu.

²²⁹ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 2.1. apakšpunkts.

²³⁰ Ministru kabineta 26.06.2006. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” II nodaļa „Siltumenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika” un III nodaļa „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifa aprēķināšanas metodika”.

- 283.5. revīzijas ietvaros pārbaudītie sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji netiešās administratīvās izmaksas uz tarifu attiecina, pamatojoties uz būtiski atšķirīgiem principiem – gan piemērojot procentu no administratīvo darbinieku algām, gan pamatojoties uz faktiskajām iepriekšējo periodu izmaksām, kam pielietots koeficients, gan neattiecinot vispār,
- sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifu projekti *siltumapgādes* un *sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarēs* netiek pietiekami pamatoti.
284. Trīs no pieciem revīzijas izlasē iekļautajiem pašvaldību regulatoriem nav veikuši pietiekamas darbības, lai pilnībā izpildītu likumā²³¹ noteikto pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoru uzraudzības funkciju, nodrošinot, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju grāmatvedības uzskaitē tiktu kārtota atsevišķi katram sabiedriskā pakalpojuma veidam²³², jo:
- 284.1. Latvijas Lauksaimniecības universitātes grāmatvedības uzskaitē, atsevišķi grāmatvedības uzskaites konti sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai un pārējai saimnieciskajai darbībai nav izveidoti;
- 284.2. sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Garkalnes komunālserviss” grāmatvedības uzskaitē nodrošina tikai ieņēmumu, ne izdevumu, nodalīšana pa sniegto pakalpojumu veidiem;
- 284.3. sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VTU Valmiera” grāmatvedības uzskaitē pa sabiedrisko pakalpojumu veidiem nav nodalīta.
285. Spēkā esošā tarifu aprēķināšanas metodika²³³:
- 285.1. pieļauj iespēju sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam tarifu projektā iekļaut izmaksas pasākumiem, kuri nākamajā laika periodā netiek īstenoti, piemēram, tarifā iekļaujot par Ls 43 500 lielākus remonta izdevumus, kā rezultātā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju ieņēmumi tarifa periodā pārsniedz sabiedrisko pakalpojumu izmaksas, bet
- 285.2. neuzliek par pienākumu sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem izvērtēt iepriekšējo periodu faktiskās izmaksas pret iepriekšējā perioda plānotajām izmaksām,
- radot iespēju sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem nākamo tarifu projektos atkārtoti iekļaut iepriekšējo tarifu projektos plānotos, bet neveiktos izdevumus, tādējādi saņemot nepamatoti lielākus ieņēmumus no sabiedrisko pakalpojumu lietotājiem.
286. Jelgavas reģionālais sabiedrisko pakalpojumu regulators apstiprinot Latvijas Lauksaimniecības universitātei siltumenerģijas tarifu²³⁴ visiem siltumapgādes pakalpojumiem kopā, lai gan Latvijas Lauksaimniecības universitāte 2007.gadā ir saražojusi 15 572 MWh siltumenerģijas, nav ievērojis metodikā²³⁵ noteiktās prasības, kas paredz, ka siltumenerģijas komersants, kurš gadā saražo vairāk par 5000 MWh, tarifus aprēķina atsevišķi katram siltumapgādes pakalpojumam – siltumenerģijas ražošanai, sadalei un tirdzniecībai.

²³¹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmā daļa.

²³² Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 26.panta otrā daļa.

²³³ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumi Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²³⁴ Jelgavas reģionālā sabiedrisko pakalpojuma regulatora padomes 26.08.2008. lēmums Nr.18 „Par Latvijas Lauksaimniecības universitātes diferencēto siltumenerģijas tarifu apstiprināšanu” (protokola Nr. 11 (115) 1.§).

²³⁵ Ministru kabineta 26.06.2001. noteikumu Nr.281 „Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs” 6.punkts.

Ieteikums

287. Lai novērstu iespēju sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju tarifos iekļaut nepamatotas un ar sabiedrisko pakalpojumu nesaistītas izmaksas, Komisijai, izstrādājot sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas enerģētikas, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības nozarēs:
- 287.1. nodrošināt tarifu projektos iekļaujamo administratīvo izmaksu veidu un izmaksu terminu viennozīmīgu skaidrojumu, izvērtējot iespēju, terminoloģiju saskaņot ar grāmatvedības uzskaiti reglamentējošajos normatīvajos aktos izmantotajiem terminiem;
 - 287.2. noteikt izmaksu pamatojošo dokumentu veidus un tarifu projekta paskaidrojumu detalizācijas pakāpi;
 - 287.3. nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vienotu izpratni par prasībām atsevišķas grāmatvedības uzskaites kārtošānai katram sabiedrisko pakalpojumu veidam;
 - 287.4. noteikt netiešo administratīvo izmaksu attiecināšanas pamatprincipus, ņemot vērā, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iespēju vienlaikus sniegt dažādu veidu sabiedriskos pakalpojumus un veikt citu komercdarbību;
 - 287.5. novērst iespēju, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem nākamajos tarifu projektos atkārtoti iekļaut, iepriekšējo tarifu projektos plānotos, bet neveiktos izdevumus.

3. Pašvaldību izveidoto sabiedrisko pakalpojumu regulatoru likvidācija

Konstatējumi

288. 14.07.2009. spēkā stājās likuma²³⁶ grozījumi, kuri paredz, ka:
- 288.1. Komisijai līdz 01.11.2009. jāpārņem no pašvaldību regulatoriem vai pašvaldību domēm (padomēm) regulēšanas funkcijas attiecīgajās pašvaldību regulējamās nozarēs²³⁷;
 - 288.2. Komisija var izveidot nepieciešamās reģionālās struktūrvienības, ņemot vērā plānošanas reģiona teritorijas²³⁸;
 - 288.3. pašvaldības domei (padomei) vai novada domei, kas ir attiecīgās pašvaldības domes (padomes), pašvaldības institūciju, finanšu, mantas un saistību pārņēmēja, līdz 31.12.2009., izveidojot pašvaldības regulatora likvidācijas komisiju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jālikvidē pašvaldības regulators, kas regulē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā²³⁹;
 - 288.4. pašvaldības regulatora likvidācijas komisijai līdz 31.12.2009. jānodrošina, ka auditēts attiecīgā pašvaldības regulatora 2009.gada pārskats un iestādes darbības slēguma bilance pēc stāvokļa 31.10.2009. tiek sagatavots un iesniegts attiecīgajai pašvaldības domei (padomei). Pašvaldības regulatora priekšsēdētājs un galvenais grāmatvedis ir pilnvaroti parakstīt auditētu attiecīgā pašvaldības regulatora 2009.gada pārskatu un iestādes darbības slēguma bilanci līdz 31.12.2009.²⁴⁰.
289. Likumā²⁴¹ nav noteikts, kā un no kādiem līdzekļiem tiek finansēta pašvaldības regulatora darbība laika posmā no 31.10.2009. līdz 2009.gada pārskata iesniegšanai attiecīgajai pašvaldības domei (padomei).

²³⁶ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

²³⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 12.punkts.

²³⁸ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 36.panta trešā daļa.

²³⁹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 19.punkts.

²⁴⁰ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 21.punkts.

²⁴¹ Likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

290. Komisijas 02.07.2009. apstiprinātajā rīcības plānā²⁴² ir noteikts, ka līdz 31.12.2009 jāpārņem pašvaldību regulatoru funkcijas.
291. Atbilstoši Komisijas sniegtajai informācijai²⁴³:
- 291.1. rīcības plāns²⁴⁴ paredz Komisijas organizatoriskās darbības līdz 31.12.2009.;
 - 291.2. pašvaldību regulatoru funkciju un dokumentācijas pārņemšana notiek pakāpeniski un saskaņā ar likuma²⁴⁵ noslēdzas 31.12.2009.;
 - 291.3. faktiski līdz 01.11.2009. Komisija ir pārņēmusi dokumentāciju no 15 pašvaldību regulatoriem, vēl vienam pašvaldību regulatoram uzdots sakārtot dokumentāciju atbilstoši lietvedības prasībām un iesniegt iespējami īsā laikā;
 - 291.4. pēc 01.11.2009. Komisija arī ir saņēmusi informāciju, kas nosūtīta pašvaldību regulatoriem un tajos saņemta pēc 1.novembra.

Secinājums

292. Likumā²⁴⁶ paredzot, ka pašvaldību regulatori tiek likvidēti līdz 31.12.2009. un vienlaikus paredzot, ka 2009.gada pārskats ir jā sagatavo pēc stāvokļa uz 31.10.2009., bet nenosakot pašvaldību likvidējamo sabiedrisko pakalpojumu regulatoru darbības finansēšanas mehānismu un avotus laika posmam no 31.10.2009. līdz 2009.gada pārskata iesniegšanai attiecīgajai pašvaldības domei (padomei), pastāv likvidējamo iestāžu saistību neatbilstošas uzrādīšanas gada pārskatā risks.

4. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas funkcijas

Elektronisko sakaru nozare

Konstatējumi

293. Atbilstoši likumam²⁴⁷ elektroniskie sakari ir viena no nozarēm, kurā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu kā komercdarbību, regulē valsts.
294. Saskaņā ar likumu²⁴⁸ elektronisko sakaru nozari atbilstoši likumos²⁴⁹ noteiktajai kompetencei uzrauga un regulē Komisija.
295. Likums²⁵⁰ nosaka, ka Komisija patstāvīgi pilda tai ar likumu nodotās funkcijas.
296. Likums²⁵¹ nosaka, ka Komisija:
- 296.1. nosaka un regulāri pārskata universālajā pakalpojumā ietilpstošo pakalpojumu sarakstu, universālā pakalpojuma apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un galalietotāju loku, paredzot, ka galalietotājiem ir tiesības piekļūt visaptverošam telefona uzziņu dienestam un visaptverošam abonentu sarakstam, kā arī publiskam elektronisko sakaru tīklam balss telefonijas izsaukumu veikšanai un faksa ziņojumu un datu ziņojumu nosūtīšanai ar datu pārraides ātrumu, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu piekļuvi internetam;
 - 296.2. nosaka pieņemamā tarifa noteikšanas principus.

²⁴² Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 02.07.2009. rīkojums Nr.61 „Par Rīcības plānu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas funkciju pārņemšanai pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²⁴³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 13.11.2009. vēstules Nr.1-2.30/4267 „Par Revīzijas ziņojuma projektu” Valsts kontrolei 1.pielikums „Komentāri par atsevišķiem Revīzijas ziņojuma projekta punktiem”.

²⁴⁴ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 02.07.2009. rīkojums Nr.61 „Par Rīcības plānu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas funkciju pārņemšanai pašvaldību regulējamās nozarēs”.

²⁴⁵ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 21. un 22.punkts.

²⁴⁶ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” Pārejas noteikumu 19. un 21.punkts.

²⁴⁷ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 2.panta otrās daļas 2.punkts.

²⁴⁸ Elektronisko sakaru likuma 4.panta trešā daļa.

²⁴⁹ Elektronisko sakaru likums un likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.

²⁵⁰ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 6.panta otrā daļa.

²⁵¹ Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmā daļa.

297. Saskaņā ar Komisijas izstrādātajiem un 30.05.2007. apstiprinātajiem noteikumiem²⁵² universālais pakalpojums ietver šādus elektronisko sakaru pakalpojumus publiskā telefonu tīkla fiksētās pieslēguma vietās:
- 297.1. piekļuves nodrošināšanu galalietotājiem;
 - 297.2. balss telefonijas pakalpojumu;
 - 297.3. publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu publiskajā telefonu tīklā ar ātrumu ne mazāku kā 9600 biti sekundē;
 - 297.4. taksofonu pakalpojumu, lai nodrošinātu:
 - 297.4.1. vietējos, iekšzemes un starptautiskos balss telefonijas pakalpojumus;
 - 297.4.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts policijas, neatliekamās medicīniskās palīdzības un gāzes avārijas dienesta un numura „112” bezmaksas izsaukumus;
 - 297.4.3. bezmaksas izsaukuma pakalpojumus.
298. Vienlaikus noteikumi²⁵³ nosaka, ka universālā pakalpojuma sniedzējs nodrošina universālā pakalpojuma lietotājiem šādus universālajā pakalpojumā ietilpstošus pakalpojumus:
- 298.1. vismaz viena visaptveroša uzziņu dienesta pakalpojumus;
 - 298.2. pieeju visaptverošam abonentu sarakstam;
 - 298.3. ar taksofonu pakalpojumu sniegšanu saistītus pakalpojumus.
299. Revidējamā periodā Komisija nebija noteikusi pieņemamā tarifa noteikšanas principus.
300. Likums²⁵⁴ nosaka, ka:
- 300.1. lai kompensētu universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, jāizveido universālā pakalpojuma fonds vai cits finansēšanas un kompensācijas mehānisms;
 - 300.2. Ministru kabinets nosaka universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu un kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai;
 - 300.3. universālā pakalpojuma kompensācijas mehānismu pārvalda Komisija. Komisija nodrošina šā mehānisma principu un citas ar šo mehānismu saistītas informācijas publisku pieejamību.
301. Vienlaikus likums²⁵⁵ noteica, ka:
- 301.1. Ministru kabinetam likumā²⁵⁶ paredzētos noteikumus jāizdod sešu mēnešu laikā no attiecīga Ministru kabineta lēmuma pieņemšanas dienas;
 - 301.2. Ministru kabinets līdz 01.01.2008. izveido universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu. Ja līdz 01.01.2008. universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu Ministru kabinets nav izveidojis, tad līdz tā izveidošanai universālā pakalpojuma saistību izpildes radītos zaudējumus kompensē no valsts budžeta.
302. Līdz 16.10.2009. nav izdoti Ministru kabineta noteikumi, kas noteiktu universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu un kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai.

²⁵² Noteikumu par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 30.05.2007. lēmumu Nr.152 (protokola Nr.20, 6.p.)) 3.punkts.

²⁵³ Noteikumu par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 30.05.2007. lēmumu Nr.152 (protokola Nr.20, 6.p.)) 4.punkts.

²⁵⁴ Elektronisko sakaru likuma 66.pants.

²⁵⁵ Elektronisko sakaru likuma Pārejas noteikumu 3. un 14.punkts.

²⁵⁶ Elektronisko sakaru likuma 66.panta otrā daļa.

303. Komisija uzskata²⁵⁷, ka:
- 303.1. bez Ministru kabineta noteiktā finansēšanas mehānisma Komisija nevar izvērtēt samērīgu un pamatotu pieņemamā tarifa līmeni, jo finansēšanas mehānisma iespējām neatbilstoša tarifa noteikšana var no vienas puses nepamatoti ierobežot pakalpojumu pieejamību (ja pieņemamais tarifs būtu pārāk augsts) un no otras puses radīt tirgus izkropļojumu un pārmērīgas kompensāciju saistības valsts budžetam vai universālā pakalpojuma fondam (ja pieņemamais tarifs būtu pārāk zems);
 - 303.2. par problēmām, ko rada finansēšanas mehānisma neesamība, 26.10.2007. tika informēts ministru prezidents²⁵⁸ un satiksmes ministrs²⁵⁹. Vienlaikus 26.10.2007. vēstulēs²⁶⁰ Komisija informēja, ka par Komisijas noteikto universālā pakalpojuma saistību pildīšanu 2006.gadā elektronisko sakaru komersanta – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” aprēķinātās universālā pakalpojuma saistību izpildes tīrās izmaksas (zaudējums, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes) ir 1,8 miljoni latu.
304. Komisijas vēstulēs²⁶¹ nebija sniegta informācija, ka:
- 304.1. sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistības pilda kopš 2003.gada;
 - 304.2. par universālā pakalpojuma sniegšanu sabiedrība universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensāciju nav saņēmusi.
305. Saskaņā ar Ministru prezidenta rīkojumu²⁶² izveidotā darba grupa, kuras vadītājs bija Komisijas padomes loceklis, ministru prezidentam 04.01.2008. nosūtīja²⁶³ darba grupas izstrādāto koncepcijas „Vienots universālā pakalpojuma modelis sabiedrisko pakalpojumu nozarē” projektu.
306. Ekonomikas ministrija²⁶⁴ 02.04.2009. vēstulē paudusi viedokli, ka nav iespējams mainīt vienotā universālā pakalpojuma modeļa pārvaldības un administrēšanas izmaksas un, ņemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju, ministrija uzskata, ka koncepcijas projekta virzība būtu jāaptur.
307. Pēc 02.04.2009. – koncepcijas projekta virzības apturēšanas Komisija nav atkārtoti informējusi ministru prezidentu, satiksmes ministru vai ekonomikas ministru par iespējamām problēmām (prasībām pret valsti), ja netiks izveidots universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensāciju mehānisms, vai par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” zaudējumu apjomu, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes.

²⁵⁷ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomikas analīzes departamenta direktora 17.07.2009. elektronisks skaidrojums.

²⁵⁸ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4229 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” ministru prezidentam.

²⁵⁹ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4230 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” satiksmes ministram.

²⁶⁰ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4229 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” ministru prezidentam un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4230 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” satiksmes ministram.

²⁶¹ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4229 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” ministru prezidentam un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4230 „Par universālā pakalpojuma kompensāciju” satiksmes ministram.

²⁶² Ministru prezidenta 23.07.2007. rīkojums Nr.382 „Par darba grupas priekšlikumu izstrādei par vienotu universālā pakalpojuma finansēšanas modeli”.

²⁶³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļa 04.01.2008. vēstule Nr.1001/30 „Par vienoto universālā pakalpojuma modeli” Ministru prezidentam.

²⁶⁴ Ekonomikas ministrijas 02.04.2009. vēstule Nr.1-1-3354 „Par koncepcijas projektu „Vienots universālā pakalpojuma modelis sabiedrisko pakalpojumu nozarēs”” Ministru prezidentam.

308. Savukārt atbilstoši sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” mājas lapā publiski pieejamajiem ziņojumiem²⁶⁵ par universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām:
- 308.1. universālā pakalpojuma nodrošināšanas saistības ieviestas kopš elektronisko sakaru nozares liberalizācijas 2003.gada janvārī un, līdz šim, tās ik gadu noteiktas tikai un vienīgi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”. Aprēķini, kuri veikti atbilstoši metodikai, rāda, ka universālā pakalpojuma tīro izmaksu apjoms Latvijā 2003. – 2008.gadiem sasniedzis 10,27 milj. latu, tai skaitā par:
- 308.1.1. 2006.gadu – Ls 1 844 714;
 308.1.2. 2007.gadu – Ls 2 015 552;
 308.1.3. 2008.gadu – Ls 378 915;
- 308.2. uz ziņojuma sastādīšanas brīdi, kaut Latvijas likumdošana to paredz, sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” par universālā pakalpojuma sniegšanu laika posmā no 2003.gada līdz 2008.gadam universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensāciju nav saņēmis.
309. Saskaņā ar Komisijas lēmumiem²⁶⁶ sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas kopsummā veido Ls 4 091 584,40, tajā skaitā par:
- 309.1. 2006.gadu – Ls 1 844 714;
 309.2. 2007.gadā – Ls 1 867 955,40;
 309.3. 2008.gadā – Ls 378 915.
310. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 10.07.2007. sēdes protokolu²⁶⁷ Satiksmes ministrijai, ja nepieciešams, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajām elektronisko sakaru komersanta aprēķināto universālā pakalpojuma saistību izmaksām, bija jā sagatavo priekšlikumus grozījumiem likumā „Par valsts budžetu 2008.gadam” tīro izmaksu kompensācijai par universālā pakalpojuma sniegšanu 2006. un 2007.gadā. Jautājumu par papildus nepieciešamajiem valsts budžeta līdzekļiem tīro izmaksu kompensācijai par universālā pakalpojuma sniegšanu elektronisko sakaru nozarē turpmākajos gados izskatīt kopā ar visu ministriju un citu centrālo valsts iestāžu vidēja termiņa budžeta prioritāšu pieteikumiem, sagatavojot valsts budžeta projektu kārtējam gadam.
311. Atbilstoši likumam²⁶⁸ Komisijas funkcijās ietilpst konkurences sekmēšana regulējamās nozarēs. Likums²⁶⁹ paredz, ka Komisijai jāpilda arī citas funkcijas, kas noteiktas nozares speciālajos likumos.

²⁶⁵ Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” mājaslapā internetā http://www.lattelecom.lv/Lattelecom_grupa sadaļā „Regulējošā vide” publicētais „SIA „Lattelecom” ziņojums SPRK par universālā pakalpojuma (UP) saistību tīrajām izmaksām par 2006.gadu”, „SIA „Lattelecom” ziņojums SPRK par universālā pakalpojuma (UP) saistību tīrajām izmaksām par 2007. gadu” un „SIA „Lattelecom” ziņojums SPRK par universālā pakalpojuma (UP) saistību tīrajām izmaksām par 2008.gadu”.

²⁶⁶ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 10.10.2007. lēmums Nr.420 (protokols Nr.39, 4.punkts) „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” aprēķināto 2006.gada universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu apstiprināšanu”, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 27.11.2008. lēmums Nr.450 (protokols Nr.45, 6.punkts) „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” aprēķināto 2007.gada universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu apstiprināšanu” un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 26.08.2009. lēmums Nr.231 (protokols Nr.31, 3.punkts) „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” aprēķināto 2008.gada universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu apstiprināšanu”.

²⁶⁷ Ministru kabineta 10.07.2007. sēdes protokola Nr.40 19.§. „Par universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas mehānismu universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu kompensācijai” (TA-443) 3.pukts.

²⁶⁸ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 6.punkts.

²⁶⁹ Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punkts.

312. Atbilstoši likumā²⁷⁰ sniegtajam terminu skaidrojumam:
- 312.1. elektronisko sakaru pakalpojums ir pakalpojums, kuru parasti nodrošina par atlīdzību un kurš pilnīgi vai galvenokārt sastāv no signālu pārraidīšanas elektronisko sakaru tīklos;
 - 312.2. elektronisko sakaru tīkls ir pārraides sistēmas, komutācijas un maršrutēšanas iekārtas un citi resursi, kas neatkarīgi no pārraidītās informācijas veida ļauj pārraidīt signālus, izmantojot vadus, radioviļņus, optiskos vai citus elektromagnētiskos līdzekļus tīklos, tajā skaitā, tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai.
313. Likums²⁷¹ nosaka, ka:
- 313.1. Komisijai, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas rekomendāciju par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, jānosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus;
 - 313.2. nosakot konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus, Komisija konsultējas ar elektronisko sakaru komersantiem un, ja nepieciešams, ar Konkurences padomi;
 - 313.3. nosakot no Eiropas Komisijas rekomendācijā minētajiem tirgiem atšķirīgus tirgus, Komisija pirms attiecīga lēmuma pieņemšanas konsultējas ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem un lēmuma projektu saskaņo ar Eiropas Komisiju;
 - 313.4. Komisijai jāveic konkrēto elektronisko sakaru pakalpojumu tirgu analīze saskaņā ar Eiropas Komisijas tirgus analīzes vadlīnijām.
314. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva²⁷² nosaka 13 sākotnējā Eiropas Komisijas rekomendācijā iekļaujamo elektronisko sakaru produktu un pakalpojumu tirgu sarakstu.
315. Eiropas Kopienas komisijas ieteikums²⁷³ nosaka vienu vairumtirdzniecības līmeņa elektronisko sakaru produktu un pakalpojumu tirgu un sešus mazumtirdzniecības līmeņa elektronisko sakaru produktu un pakalpojumu tirgus.
316. Eiropas Komisijas ieteikums²⁷⁴ paredz, ka dalībvalsts valsts pārvaldes iestādes (iestāde vai iestādes, kurām dalībvalsts uzlikusi jebkuru no reglamentējošiem uzdevumiem, ko nosaka direktīva²⁷⁵ un īpašās direktīvas) drīkst noteikt tirgus, kas atšķiras no rekomendācijā minētajiem, ja tās rīkojas saskaņā ar direktīvu²⁷⁶.

²⁷⁰ Elektronisko sakaru likuma 1.panta 9. un 11.punkts.

²⁷¹ Elektronisko sakaru likuma 30. un 31.pants.

²⁷² Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 1.pielikums.

²⁷³ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikuma par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK) pielikums.

²⁷⁴ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikuma par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK) 17.punkts.

²⁷⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva).

²⁷⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 07.03.2002. Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 7.pants.

317. Atbilstoši Eiropas Komisijas ieteikumam²⁷⁷, nosakot tirgus, kas ieteikuma pielikumā nav noteikti kā obligāti uzraugāmi tirgi, valsts pārvaldes iestādēm jānodrošina, ka tiek ņemti vērā šādi trīs kumulatīvi kritēriji:
- 317.1. augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū; tie var būt strukturāli, juridiski vai regulatīvi;
 - 317.2. tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā; piemērojot šo kritēriju, jāizpēta konkurences stāvoklis aiz ienākšanas šķēršļiem;
 - 317.3. piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevar pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.
318. Komisijas elektronisko sakaru tirgus analīzes koncepcija²⁷⁸ paredz, ka Komisija, definējot konkrētos tirgus, kā prioritāri definējamus un analizējamus konkrētos tirgus nosaka Eiropas Komisijas ieteikumā²⁷⁹ minēto minimālo analizējamo konkrēto tirgu sarakstu mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības pakalpojumiem.
319. Likums²⁸⁰ paredz, ka, ņemot vērā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus analīzes rezultātus, Komisija nosaka, vai konkrētajā tirgū ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Komisija konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tā:
- 319.1. pieņem lēmumu par analīzes rezultātā konstatētajām problēmām adekvātu un samērīgu speciālu prasību piemērošanu elektronisko sakaru komersantiem Komisijas noteiktajā kārtībā;
 - 319.2. nosaka elektronisko sakaru komersantus, kuriem konkrētajā tirgū ir būtiska ietekme saskaņā ar likumu²⁸¹.
320. Saskaņā ar likumu²⁸² Komisija var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim – ekonomiskā spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem elektronisko sakaru komersantiem, lietotājiem vai galalietotājiem.
321. Likums²⁸³ paredz, ka elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū Komisija var piemērot galalietotājiem sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu regulēšanas pasākumus, tajā skaitā:
- 321.1. noteikt tarifu aprēķināšanas metodiku;
 - 321.2. apstiprināt tarifus;
 - 321.3. uzlikt saistības tarifu tuvināšanai izmaksām vai attiecīgā pakalpojuma tarifiem salīdzināmos pakalpojumu tirgos;
 - 321.4. piemērot elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu attiecināšanas un aprēķināšanas metodiku;
 - 321.5. citus tarifu regulēšanas pasākumus.

²⁷⁷ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikuma par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK) 2.punkts.

²⁷⁸ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2008.gada februāra „Elektronisko sakaru tirgus analīzes koncepcija” 2.2.7.sadaļa „Tirgu definēšana”.

²⁷⁹ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK).

²⁸⁰ Elektronisko sakaru likuma 31.panta otrā un ceturtnā daļa.

²⁸¹ Elektronisko sakaru likuma 29.pants.

²⁸² Elektronisko sakaru likuma 29.panta otrā un trešā daļa.

²⁸³ Elektronisko sakaru likuma 60.panta otrā daļa.

322. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” (vienotais reģistrācijas numurs 40003052786) apstiprināta par komersantu, kurš nodrošinās televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā un kuram līdz 31.12.2013. piešķirtas radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības 174–230 MHz un 470–862 MHz diapazonā televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā²⁸⁴.
323. Satiksmes ministrijas 2008. gada oktobrī – decembrī organizētā konkursa „Kandidāta atlase televīzijas programmu zemes apraides nodrošināšanai ciparformātā”, kura rezultātā par kandidātu tika izvēlēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, nolikums neparedzēja prasību kandidātam sniegt finanšu piedāvājumu, tajā skaitā prognozēt ciparu apraides tarifus, tādējādi minētais aspekts netika ņemts vērā pretendentu piedāvājumu vērtēšanā.
324. Saskaņā ar Konkurences padomes viedokli²⁸⁵:
- 324.1. zemes ciparu televīzijas raidīšanas tirgus ir uzskatāms par atsevišķu konkrēto tirgu Konkurences likuma izpratnē;
- 324.2. laika periodā līdz 31.12.2013. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būs dominējošs stāvoklis zemes ciparu televīzijas raidīšanas tirgū Latvijas Republikā.
325. Komisija uzskata²⁸⁶, ka iespējamie riski konkrētajā tirgū ir novēršami un turpmāka tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa izmantošanas ierobežošana iespējama Konkurences likuma ietvaros, jo:
- 325.1. Eiropas Komisijas ieteikums²⁸⁷ neparedz apraides signālu pārraides pakalpojumu apraides satura nogādāšanai galalietotājiem tirgus analīzes veikšanu;
- 325.2. Eiropas Komisijas vadlīnijas²⁸⁸ nosaka, ka tirgi, kas nav definēti rekomendācijā²⁸⁹ neprasa iepriekšēju nozares regulējumu, izņemot, ja valsts pārvaldes iestāde ir spējīga saskaņā ar procedūru, kas noteikta direktīvā, pamatot šādu papildu vai atšķirīgu tirgu.
326. Vienlaikus Komisija norāda²⁹⁰, ka Komisija veic apraides signālu pārraides pakalpojumu apraides satura nogādāšanai galalietotājiem tirgus monitoringu un konsultējas ar Eiropas Komisiju saistībā ar iespējumu tā analīzi pēc ieteikumā²⁹¹ minēto tirgu analīzes

²⁸⁴ Ministru Kabineta 17.02.2009. rīkojums Nr.115 „Par elektronisko sakaru komersanta apstiprināšanu televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā” 1. un 3.punkts un 4.3.apakšpunkts.

²⁸⁵ Konkurences padomes 23.07.2009. vēstule Nr.1259 „Par Konkurences padomes viedokli”.

²⁸⁶ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 25.09.2009. vēstule Nr.1-2.76/3422 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-5/2009 un revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009” un 08.10.2009. vēstule Nr.1-2.76/3625 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-5/2009 un revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009”.

²⁸⁷ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK).

²⁸⁸ Eiropas Kopienas komisijas 11.07.2002. vadlīniju par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu saskaņā ar Kopienas reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2002/C165/03) 29.punkts.

²⁸⁹ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK).

²⁹⁰ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 25.09.2009. vēstule Nr.1-2.76/3422 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-5/2009 un revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009” un 08.10.2009. vēstule Nr.1-2.76/3625 „Par informācijas pieprasījumu revīzijas lietā Nr.5.1-2-5/2009 un revīzijas lietā Nr.5.1-2-2/2009”.

²⁹¹ Eiropas Kopienas komisijas 17.12.2007. ieteikums par attiecīgajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams ex ante regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (2007/879/EK).

2009.gadā pabeigšanas. Gadījumā, ja analīzes rezultātā tiktu konstatētas kādas konkurences problēmas, Komisija lems par turpmākajiem pasākumiem.

Secinājumi

327. Komisija nav īstenojusi vienu no likumā²⁹² noteiktajām funkcijām – nav noteikusi pieņemamā tarifa noteikšanas principus universālajam pakalpojumam. Komisija uzskata²⁹³, ka bez likumā²⁹⁴ paredzētā Ministru kabineta noteiktā finansēšanas mehānisma Komisija nevar izvērtēt samērīgu un pamatotu pieņemamā tarifa līmeni.
328. Par universālā pakalpojuma sniegšanu laika posmā no 2006.gada līdz 2008.gadam sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” ir aprēķinājusi universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensāciju Ls 4 091 584,40 apmērā. Ministru kabineta noteikumu par universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu neesamība rada risku, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” varētu vērsties tiesā, lai panāktu izmaksu kompensācijas saņemšanu.
329. Lai gan sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” ir ieguvis radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības līdz 31.12.2013. televīzijas programmu zemes apraidei ciparformātā un laika periodā līdz 31.12.2013. komersantam var būt dominējošs stāvoklis zemes ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanā Latvijas Republikā, Komisija revidējamajā laika posmā nav veikusi zemes ciparu televīzijas raidīšanas tirgus analīzi un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” iespējamā dominējošā stāvokļa minētajā tirgū ietekmes uz efektīvu konkurenci izvērtējumu, lai lemtu par regulēšanas pasākumu piemērošanas nepieciešamību.

Ieteikumi

330. Komisijai veikt nepieciešamos pasākumus, lai īstenotu likumā²⁹⁵ noteikto funkciju un noteiktu pieņemamā tarifa noteikšanas principus universālajam pakalpojumam.
331. Komisijai atkārtoti informēt atbildīgās institūcijas un amatpersonas par nepieciešamību risināt jautājumu par universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu, lai veicinātu jautājumu risināšanu, kas novērstu papildus valsts budžeta līdzekļu izlietošanas risku, gadījumā, ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” iesniegtu prasību par universālā pakalpojuma tīro izmaksu kompensācijas par pakalpojuma sniegšanu laika posmā no 2006.gada līdz 2008.gadam piedziņu.
332. Komisijai, izvērtēt iespēju, veikt apraides signālu pārraides pakalpojumu apraides satura nogādāšanai galalietotājiem tirgus analīzi, lai nodrošinātu tirgu, kurā elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, savlaicīgu identificēšanu un nepieciešamību piemērot likumā²⁹⁶ paredzētos regulēšanas pasākumus.

Revīzijas grupas vadītāja,
vecākā valsts revidente

I.Cēsniece

Revīzijas grupa:

Valsts revidente

L.Mikanovska

Valsts revidente

J.Vanadziņa

²⁹² Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmā daļa.

²⁹³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomikas analīzes departamenta direktora 17.07.2009. elektronisks skaidrojums.

²⁹⁴ Elektronisko sakaru likums.

²⁹⁵ Elektronisko sakaru likuma 62.pants.

²⁹⁶ Elektronisko sakaru likuma 60.panta otrā daļa.

***Sabiedrisko pakalpojumu veidi, kurus atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem²⁹⁷
nepieciešams regulēt***

1. Siltumenerģijas apgādē (kur ražošanas procesā tiek izstrādāta elektroenerģija) – siltumenerģijas un elektroenerģijas vienlaicīgu ražošana iekārtās, kuru uzstādītā elektriskā jauda ir lielāka par vienu megavatu;
2. Elektroenerģijas apgādē:
 - 2.1. elektroenerģijas ražošanu elektrostacijās, kuru uzstādītā jauda ir lielāka par vienu megavatu;
 - 2.2. elektroenerģijas pārvadi, ja spriegums ir 110 kilovolti un lielāks;
 - 2.3. elektroenerģijas sadali, ja spriegums ir lielāks par vienu kilovoltu un nepārsniedz 110 kilovoltus;
 - 2.4. elektroenerģijas tirdzniecību jebkuriem enerģijas lietotājiem, ja kopējais tirdzniecības apjoms pārsniedz 4000 megavattstundas gadā;
3. Dabaszāzes apgādē:
 - 3.1. dabaszāzes pārvadi pa cauruļvadiem;
 - 3.2. tirdzniecībai paredzētās dabaszāzes uzglabāšanu tvertnēs vai krātuvēs;
 - 3.3. dabaszāzes sadali;
 - 3.4. dabaszāzes tirdzniecību jebkuriem enerģijas lietotājiem, izņemot dabaszāzes tirdzniecību automobiļu gāzes uzpildes kompresoru stacijās;
4. Sašķidrinātās gāzes apgādē – sašķidrinātās naftas gāzes sadali no virszemes un pazemes tvertnēm pa cauruļvadiem līdz ievadam daudzdzīvokļu ēkā;
5. Elektroniskajos sakaros:
 - 5.1. balss telefonijas pakalpojumus;
 - 5.2. publisko taksofonu pakalpojumus;
 - 5.3. publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus;
 - 5.4. nomāto līniju pakalpojumus;
 - 5.5. publiskos interneta piekļuves pakalpojumus;
 - 5.6. radio vai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumus publiskajos elektronisko sakaru tīklos;
 - 5.7. piekļuves pakalpojumus;
 - 5.8. starpsavienojuma pakalpojumus;
6. Pasta nozarē – pasta pakalpojumus, kas saistīti ar šādu iekšzemes vai starptautisko pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu vai piegādi:
 - 6.1. pastkartes;
 - 6.2. vēstules;
 - 6.3. bandroles;
 - 6.4. sīkpakas;
 - 6.5. pasta pakas;
 - 6.6. eksprespakas;
 - 6.7. ekspresvēstules;
7. Dzelzceļa transporta nozarē:
 - 7.1. pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu;
 - 7.2. publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja sniegtos pakalpojumus pārvadātājiem (sliežu ceļu izmantošanu).

²⁹⁷ Ministru kabineta 03.07.2001. noteikumi Nr.297 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (spēkā līdz 14.07.2009.).

